

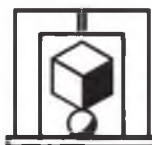

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Chrzanów, listopad 2016

ALEKSANDER NOWORÓL KONSULTING

32-444 Głogoczów 995, Biuro: 30-383 Kraków, ul. Skośna 12, tel. 693 357 359
<http://www.noworol.eu>, e-mail: konsulting@noworol.eu

BURMISTRZ
Ryszard Kosowski

Spis treści

Wprowadzenie	4
I. Geneza opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa	5
II. Szczegółowa (pogłębiona) diagnoza obszaru rewitalizacji.....	8
Obszar zdegradowany i podobszary rewitalizacji w Gminie Chrzanów - zasięgi przestrzenne	8
Obszar rewitalizacji.....	10
Analiza negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji	11
III. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji.....	15
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Województwa Małopolskiego.....	15
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Powiatu Chrzanowskiego	17
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chrzanów	20
IV. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	25
Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa	26
V. Zakres rekomendowanych instrumentów prawnych, wynikających z ustawy o rewitalizacji ..	33
Określenie niezbędnych zmian w uchwałach wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322).....	33
Specjalne Strefy Rewitalizacji	35
Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	47
VI. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	54
VII. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań	55
VIII. Mechanizmy zapewnienia komplementarności	56
IX. Indykatywne ramy finansowe z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł ..	59
X. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	59
XI. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	62
Rola organów Gminy w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji	62
Komitet Rewitalizacji	65
Procedura przygotowywania projektów.....	66
XII. System monitoringu i oceny.	67
Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji.....	67
Monitorowanie celów i efektów rzeczowych	68

Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji GPR wraz z ich sprecyzowaniem	69
Zmiany GPR i modyfikacje systemu wdrażania.....	70
Spis tabel	71
Spis rycin	71
Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów	71

Wprowadzenie

1. Opracowanie niniejsze zawiera Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów (dalej zwany także: GPR, Program).
 2. Podstawę prawną opracowania GPR stanowi Uchwała Rady Miejskiej w Chrzanowie nr XXIV/204/2016 z dnia 25 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów, podjęta na podstawie art. 17 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).
 3. Program sporządzony został dla obszaru rewitalizacji określonego Uchwałą nr XXII/194/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 6 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów, oraz Uchwałą Nr XXIV/203/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 25 października 2016 r. o zmianie Uchwały Nr XXII/194/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 6 września 2016.¹
 4. *Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów* stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Programu (dalej zwana także Diagnozą).
2. Gminny Program Rewitalizacji Chrzanowa to:
- Gminny Program Rewitalizacji w rozumieniu ww. ustawy o rewitalizacji;
 - Program rewitalizacji w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju – Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r.;
 - Program Rewitalizacji w rozumieniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 (RPO WM) i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (SzOOP RPO WM; tekst jednolity do Uchwały Nr 757/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, zmienionej Uchwałami Zarządu Województwa Małopolskiego Nr: 1067/15 z dnia 11 sierpnia 2015 r., 1423/15 z dnia 22 października 2015 r., 62/16 z dnia 14 stycznia 2016 r., 476/16 z dnia 31 marca 2016 r., 879/16 z dnia 16 czerwca 2016 r., 1228/16 z dnia 9 sierpnia 2016 r. oraz 1514/16 z dnia 13 października 2016 r.) stanowić będzie podstawę ustaleń samorządu Gminy z władzami Województwa Małopolskiego w zakresie wsparcia procesu rewitalizacji ze środków RPO WM.
3. Projekt GPR został opracowany w drodze umowy z Gminą Chrzanów, przez firmę ALEKSANDER NOWORÓL KONSULTING i zespół autorski w składzie:
- prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Noworól – główny konsultant,
 - dr Kamilla Noworól – kierownik tematu,
 - mgr Paweł Hałat,
 - mgr Katarzyna Marchewczyk,
 - lic. Karolina Kaczmarczyk.

¹ W uchwale wykreślono zapis o ustanowieniu pierwokupu na rzecz Gminy.

I. Geneza opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa

Działania rewitalizacyjne w Chrzanowie prowadzone są już od ponad 10 lat i stanowią przemyślany ciąg interwencji mających wyprowadzić obszary Miasta, szczególnie położone w Centrum, z kryzysu. **Historia tych działań potwierdza kompleksowość podejścia oraz priorytetyzację interwencji, które początkowo skupiały się na poprawie układu przestrzennego i infrastruktury technicznej, by ewoluować w kierunku działań związanych z pobudzaniem aktywności gospodarczej oraz rozwiązywaniem problemów społecznych.**

W latach 2008-2014 w Chrzanowie funkcjonował Program Rewitalizacji Centrum Chrzanowa (PRCCh) przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie nr XXX/430/08 z dnia 25 listopada 2008 r. W kontekście uwarunkowań wynikających z przeprowadzonych diagnoz i analiz, a także polityki krajowej i regionalnej w okresie programowania 2007-2013 delimitowano obszar rewitalizacji. Obszar ten objął centralnie położone tereny miasta i uwzględniał 3 strefy, określone, jako strefa I Centrum, strefa II Śródmieście Północ, strefa III – Śródmieście Południe.

W latach 2004 -2013 Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Chrzanowa na lata 2004 – 2013 wskazywał projekty rewitalizacyjne głównie o charakterze zadań przestrzennych (techniczno-materialnym). W latach 2004 - 2007 Program miał charakter „poligonu doświadczalnego rewitalizacji operacyjnej obszaru miejskiego Gminy Chrzanów”. Realizowane projekty stanowiły tzw. Grupę 0 - zadania zrealizowane przez Gminę Chrzanów oraz programy i działania przygotowujące podstawy prawne i techniczne dla realizacji kolejnych etapów rewitalizacji: Etapu II, Etapu III, jak również pozostałych zadań i projektów Grupy I, II, III i IV w latach 2008-2014.

Zadania i projekty Grupy 0 skoncentrowały się przede wszystkim w obszarze, który objęty został zasięgiem Programu Rewitalizacji Centrum Chrzanowa na lata 2008 - 2014. W zadaniach i projektach Grupy 0 – jak wskazano w PRCCh „celowo pominięto przedsięwzięcia podejmowane przez podmioty niepubliczne. Zadania z Grupy 0 w praktyce pobudziły i zainspirowały działania podejmowane przez podmioty niepubliczne.” Objęły one m.in. 1. Rewitalizację Centrum Chrzanowa - Etap I – przebudowa Rynku; 2. Kompleksową przebudowę układu komunikacyjnego; 3. Przebudowę i remonty obiektów (w tym kamienic w zarządzie MZZK). 4. Rewitalizację terenów zielonych; oraz 5. Inne działania (w tym monitoring centrum miasta czy działania planistyczno-projektowe przygotowujące kolejne etapy rewitalizacji).

Zadania przestrzenne (techniczno-materialne) zostały podzielone na cztery grupy zadań. W programie rewitalizacji centrum wyodrębniono:

Grupę I – zadania Gminy Chrzanów.

Grupę II – zadania wspólnot mieszkaniowych i zarządców nieruchomości.

Grupę III – zadania Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Grupę IV -- zadania instytucji, firm, stowarzyszeń oraz osób fizycznych.

W latach 2007-2014 zrealizowano kolejne etapy rewitalizacji:

- Etap II (realizowany w latach 2007 – 2014) obejmujący „Rewitalizację Centrum Chrzanowa – Etap II – przebudowa komunalnych budynków i zasobów przestrzeni publicznej”. Zadanie obejmuje budynki przy ulicy: Gancarskiej 4, 21; Grunwaldzka 9; Jagiellońska 13a; B. Joselewicza 1, 5a; 12a, 23b; Ogrodowej 5, 7; Piłsudskiego 6; Sokoła 13. Zakres rzeczowy zadania objął: wymianę elementów konstrukcyjnych (stropów); wymianę pokrycia dachów; adaptację poddaszy; docieplenie ścian zewnętrznych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej; wymianę instalacji wewnętrznych (wod.-kan., gaz, c.o., elektrycznych). Celem działań Miasta było:
 - uzyskanie lokali użytkowych w strefie przyrynkowej, na obszarze rozwoju funkcji gospodarczych i centrotwórczych;
 - obniżenie strat ciepła przez docieplenie ścian zewnętrznych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej;
 - poprawa atrakcyjności miasta.

- Etap III (realizowany w latach 2007 – 2011) objął „Rewitalizację Centrum Chrzanowa – Etap III „Tysiąc Kamieni”, na co złożyły się: Przebudowa Placu 1000 – Lecia (czas realizacji: 2007 – 2009) oraz Przebudowa przestrzeni publicznej wokół obiektów infrastruktury społecznej przy ul. Kusocińskiego (czas realizacji: 2008 - 2012). Celem działań Etapu III było:
 - uporządkowanie terenów w centrum miasta;
 - poprawienie estetyki obiektu i otoczenia;
 - stworzenie miejsca wypoczynku dla mieszkańców;
 - usprawnienie komunikacji pieszej.
- Etap V Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Przebudowa przestrzeni publicznej wraz z przebudową boisk sportowych przy PG1 w Chrzanowie”. Projekt obejmował przebudowę otoczenia szkoły PG1 poprzez przebudowę lub budowę nowych obiektów: przebudowano ogrodzenie zewnętrzne wraz z furtkami i bramą; wykonano nowe ogrodzenie dzielące teren otoczenia bezpośrednio przy szkole od terenów sportowych; zmieniono nawierzchnię boisk sportowych (do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej); wykonano: bieżnie do biegów oraz do skoków dal, siłownię zewnętrzną wyposażoną w 11 urządzeń sportowych, nowe oświetlenie terenu, małą architekturę oraz nowe miejsca postojowe. Obiekt dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych. Wartość projektu 3,3 mln zł.

W ramach kolejnych etapów rewitalizacji Gminy Chrzanów przewidziano następujące projekty i zadania Gminy:

- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV”, na co złoży się:
 - przebudowa i dobudowa budynków w obszarze ul. Krakowskiej, ul. Garncarskiej oraz ul. 29 Listopada w Chrzanowie wraz z uzbrojeniem, układem komunikacyjnym i zagospodarowaniem terenu. Partery budynków przeznaczone zostaną na działalność handlowo-usługową. Powierzchnia objęta zadaniem to ≈ 11 ha.
 - przebudowa dwóch budynków mieszkalnych wraz ze zmianą sposobu użytkowania ich parterów. Budowa trzech obiektów o charakterze usługowym, o charakterze tradycyjnego miejskiego targowiska, miejsca codziennych spotkań społeczności lokalnej, podaży zdrowych regionalnych produktów, promocji drobnej wytwórczości i rzemiosła. Edukacji i promocji aktywności zawodowej itp. Realizacja tego zadania powinna pozwolić na aktywizację przekształceń w przyległych terenach, stymulując rozszerzanie się pozytywnych efektów rewitalizacji na obszarze co najmniej 10 ha.
- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VI – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS przy ul Jagiellońskiej 2a, 4,6 w Chrzanowie”, co obejmie:
 - przebudowę, rozbudowę, modernizację i zmianę sposobu użytkowania, z przeznaczeniem na pomieszczenia biurowe Opieki Pomocy Społecznej oraz sale do prowadzenia spotkań aktywizujących, istniejących budynków mieszkalnych przy ul. Jagiellońskiej, wraz z dobudową nowej części. Powierzchnia całkowita utworzonych pomieszczeń wynosi ≈ 1400 m².
- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VII – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS i mieszkań chronionych przy ul. Jagiellońskiej 2 w Chrzanowie”, zakładana jest:
 - przebudowa, rozbudowa, nadbudowa na potrzeby działalności OPS w Chrzanowie, a poddasze na cele mieszkalne, istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Jagiellońskiej w Chrzanowie. Powierzchnia całkowita wynosi ≈ 440 m², w tym **2 mieszkania chronione** o łącznej powierzchni 96 m².

Zadania te są kolejnymi przedsięwzięciami planowanymi w ścisłym centrum. Podstawowy cel to przywrócenie wiodącego w skali miasta charakteru, odbudowa aktywnej społeczności, atrakcyjnych zróżnicowanych przestrzeni, w których zabudowa mieszkaniowa oraz stali mieszkańcy winni odgrywać decydującą rolę w trwałości stymulowanych procesów.

Należy zaznaczyć, że zrealizowano większość projektów i zadań zgłoszonych przez partnerów Programu niezależnych od władz Miasta, jak: podmioty społeczne, spółdzielnie mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe czy inwestorzy prywatni.

Niniejszy GPR stanowi logiczną kontynuację procesu rewitalizacji w Chrzanowie, wychodząc naprzeciw wyzwaniom nowej polityki Unii Europejskiej oraz zasadom krajowej polityki miejskiej i rewitalizacji. Szczęólnego znaczenia w nowym okresie programowania nabierają cele społeczne, ukierunkowujące proces na współpracę, aktywizację i odnowę społeczną. Tak postrzegana rewitalizacja wynika również z zapisów dokumentów planistycznych Gminy.

II. Szczegółowa (pogłębiona) diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i podobszary rewitalizacji w Gminie Chrzanów - zasięgi przestrzenne

Definicja obszaru zdegradowanego i metodyka delimitacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim **ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk**:

- 1) **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego powinno być prowadzone w oparciu o analizę, z wykorzystaniem obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Z powyższych zapisów ustawy wynika, że podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest diagnoza rozmieszczenia na obszarze gminy negatywnych zjawisk społecznych i wyznaczenie obszaru kumulacji tych zjawisk. Obszar ten następnie powinien być zanalizowany pod kątem występowania jednego lub więcej negatywnych zjawisk z pozostałych sfer.

Pierwszym etapem badania była zatem analiza zjawisk degradacji, odnoszących się do dla osiedli i sołectw Gminy Chrzanów – stanowiących jednostki pomocnicze Gminy.

Zastosowano dwie metody wskazania obszaru zdegradowanego:

- określenie dla każdej jednostki liczby cech (wskaźników) gorszych niż przeciętna dla Gminy,
- obliczenie wskaźnika syntetycznego degradacji,

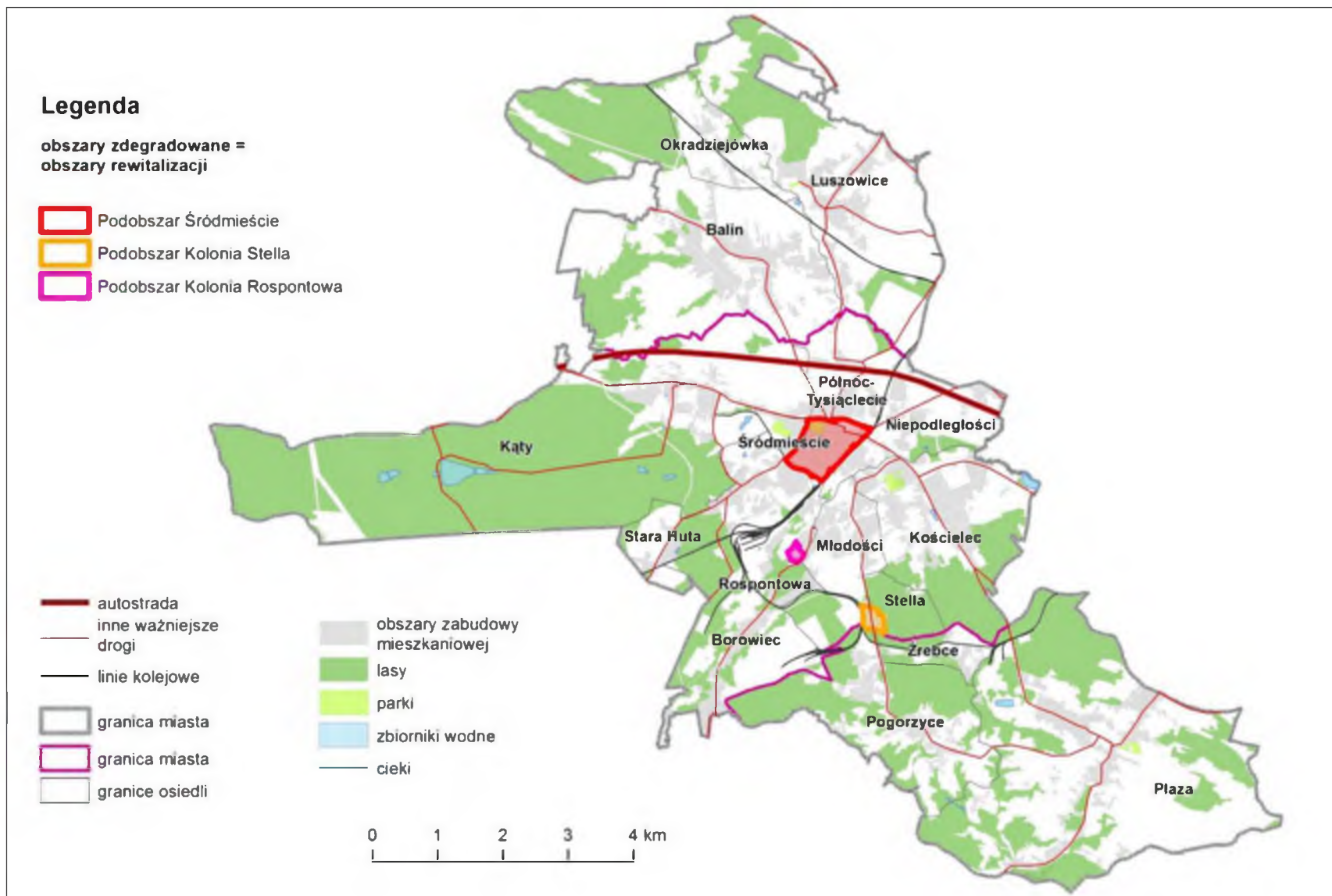
Szczegółowe informacje metodyczne oraz kolejne analizy zawiera Diagnoza (Załącznik nr 1 do GPR)

Na podstawie Diagnozy wyznaczony został obszar zdegradowany, składający się z trzech Podobszarów:

- Podobszar Śródmieście,
- Podobszar Kolonia Rospontowa,
- Podobszar Kolonia Stella.

Podobszar Śródmieście obejmuje teren zwartej, w znacznej części zabytkowej zabudowy wielorodzinnej i usługowej. Granice obszaru oparto na barierach urbanistycznych, jakie stanowią główne ulice i linia kolejowa. Granicą obszaru od wschodu jest granica działki kolejowej, od północy – ul. Kusocińskiego i Śląska (do ronda 4 Czerwca 1989), od zachodu – ul. Oświęcimska do ul. Przybosia, od południa – ul. Przybosia i Sienna do nasypu kolejowego.

Podobszary Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa obejmują teren dawnych kolonii mieszkaniowych. Położenie obszaru zdegradowanego i jednocześnie obszaru rewitalizacji na tle Gminy przedstawiono na Ryc. 1.

Ryc. 1. Położenie obszarów zdegradowanych

Źródło: Diagnoza

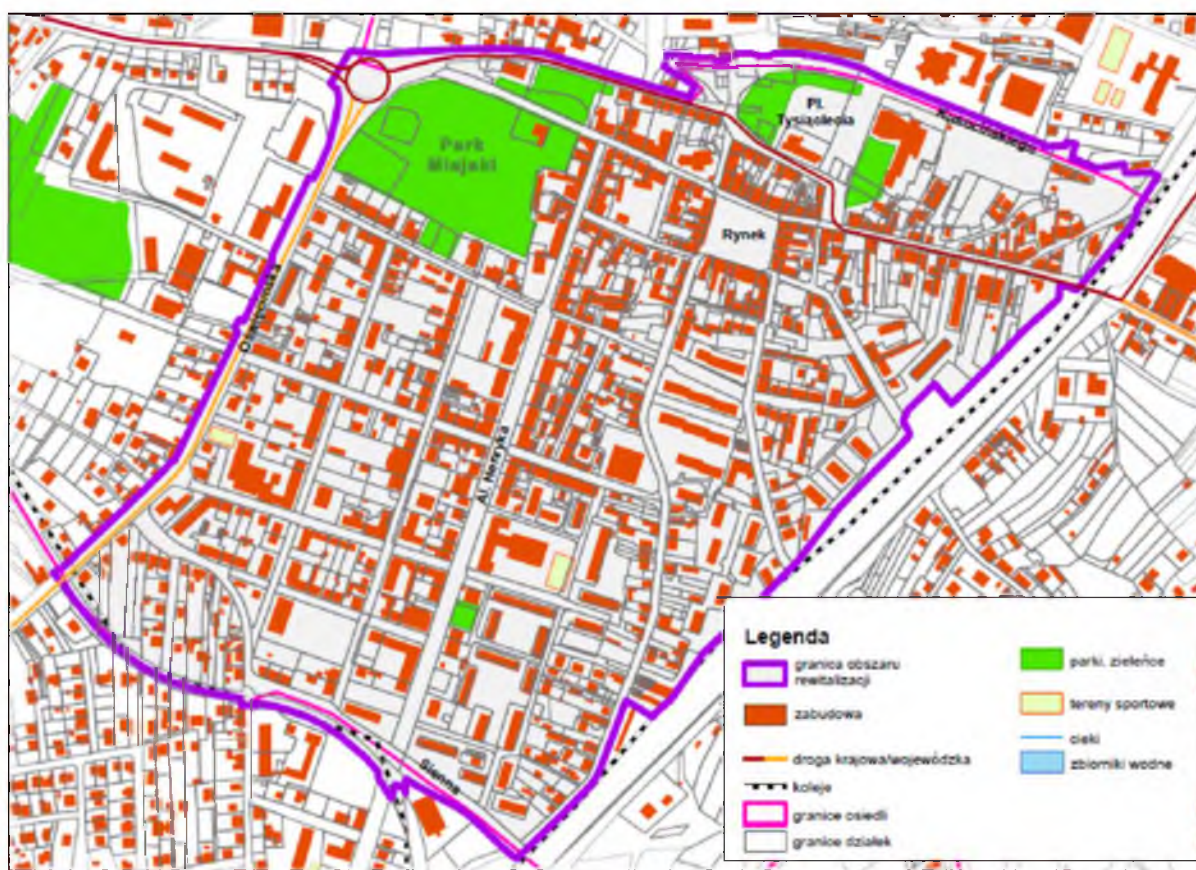
Obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany spełnia ustawowe kryteria dla uznania go za obszar rewitalizacji – tj. jego wielkość nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% liczby mieszkańców. Jest to teren planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Chrzanów. Tak wyznaczony obszar ma powierzchnię niespełna 84 ha i zamieszkiwany jest przez 5,8 tys. osób (Tab. 1). Granice obszaru rewitalizacji przedstawiono na mapach w Diagnostyce oraz w Załączniku nr 5 do GPR.

Tab. 1. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów

Obszar	Powierzchnia		Ludność	
	[ha]	gmina= 100 [%]	osób	gmina= 100 [%]
Obszar rewitalizacji, w tym:	83,8	1,1	5834	12,9
Podobszar Śródmieście	69,2	0,9	4476	9,9
Podobszar Kolonia Stella	10,3	0,1	709	1,6
Podobszar Kolonia Rospontowa	4,3	0,1	649	1,4

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 2 Mapa poglądowa granic podobszaru rewitalizacji Śródmieście

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 3 Mapa poglądowa granic podobszarów rewitalizacji Kolonia Stella (z lewej) i Kolonia Rospontowa (z prawej)

Źródło: opracowanie własne.

Analiza negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji

Główne problemy obszaru rewitalizacji zidentyfikowane zostały w drodze analiz przeprowadzonych w celu wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego i przedstawione są w Załączniku nr 1 do GPR.

Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono problemy, potrzeby i oczekiwania dla każdego z podobszarów rewitalizacji Chrzanowa. Źródłem danych i informacji przekazanych w procesie opracowywania GPR były:

- jednostki miejskie (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Budynków w Chrzanowie),
- zarządcy nieruchomości,
- rady osiedli: Śródmieście, Rospontowa i Stella,
- wyniki spotkania warsztatowego z udziałem przedstawicieli jednostek miejskich i mieszkańców,
- wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego na etapie diagnozy Miasta i Gminy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tab. 2 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Śródmieście

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Społeczna	Wyludnianie się podobszaru. Ubóstwo socjalne, wykluczenie społeczne, bezrobocie, niski poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego, niepełnosprawność i długotrwałe i ciężkie choroby, brak profilaktyki zdrowotnej, uzależnienia, destabilizacja życia	Zwiększenie zabezpieczenia finansowego ludności Niedobory z zakresu edukacji – profilaktyka uzależnień i negatywnych zachowań, zwiększenie bazy lokalowej.

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
	rodzinnego, problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc w rodzinie. Społeczeństwo starzejące się, konflikty pokoleniowe wynikające m.in. ze wspólnego zamieszkiwania na niedostatecznej powierzchni użytkowej. Zakłócanie ciszy nocnej, dewastacja drzwi wejściowych klatek schodowych, rozbijanie szyb, niszczenie elewacji budynków (lokale socjalne i komunalne ul. Grunwaldzka 1,3,7,9, ul. Jagiellońska 7, 13, 13, ul. Sądowa 4, ul. 29 Listopada 15a, ul. Zielona kamienica nr 5, ul. 3 Maja kamienica 5, 7, ul. Gancarska 21, ul. Świętokrzyska kamienica nr 9, 9a, 26, ul. Kopernika blok nr 1). Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 224 tys. zł., (największe zadłużenie Al. Henryka 37-52a, ul. Dobczycka 11c, ul. Kopernika 1,4, ul. Krasickiego 1,2, ul. 29 Listopada, ul. Oświęcimska 11, ul. Piłsudskiego 11, 45, ul. Sokoła 23, ul. Wojska Polskiego 3, 18, 23, 39), zaległości czynszowe zajmowanych garaży	
Gospodarcze	Zaległości czynszowe lokali użytkowych w budynkach komunalnych wynoszą powyżej 21 tys. zł (największe zadłużenie Rynek 16, Aleja Henryka 14 oraz 33, Rynek 4)	Stworzenie nowych warunków dla prowadzenia działalności targowej, uzupełnionej o zapewnienie lokalnej społeczności miejsca spotkań
Środowiskowe	Zanieczyszczenie powietrza w związku z koncentracją palenisk na paliwa stałe Uciążliwości związane z ruchem samochodowym – hałas i zanieczyszczenie powietrza	
Przestrzenno-funkcjonalne	Niewielka liczba wskazań na centralną część miasta z „pozytywną atmosferą”, wskazuje na niewykorzystany potencjał tego obszaru – stanowiącego jednocześnie główną wizytówkę miasta. Zły stan chodników, zły stan nawierzchni dróg. Ruch tranzytowy	Potrzeba budowy żłobków Zniwelowanie barier architektonicznych. Część mieszkańców oczekuje wykonania placu zabaw Potrzeby na poziomie zagospodarowania zieleni Remont chodników, remont dróg wykonanych z kostki brukowej, stworzenie miejsc parkingowych oraz zatok postojowych, montaż progów zwalniających, remont drogi wykonanej z trylinki Zagospodarowanie terenów gminnych Przeniesienie targowiska i utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego na jego miejscu
Techniczne	Znaczna część zabudowy centrum – zwłaszcza w pewnym oddaleniu od Rynku – charakteryzuje się znacznym stopniem dekapitalizacji, niekorzystnie kontrastując z odnowionymi częściami historycznego centrum.	Budynki wymagają termoizolacji, remontu dachów, remontu kominów, budowy instalacji co., cwu., wymiany pionów instalacji wod.-kan., remontu instalacji elektrycznej, budowy niezależnego przyłącza wody i gazu, malowania klatek

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
	<p>Obiekty zabytkowe (tj. wpisane do rejestru lub gminnej ewidencji zabytków), wymagające prac remontowych i rewaloryzacyjnych.</p> <p>Zawilgocenie część mieszkań (wynik złego użytkowania), dewastacja budynków (malowanie elewacji, obijanie tynków, malowanie korytarzy).</p> <p>Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o.</p> <p>Budynki w administracji MZZK Chrzanów: 9 budynków w złym stanie (46 mieszkań, budynki z końca XIX i początku XX wieku, ul. Grunwaldzka 4, ul. Jagiellońska 10, ul. Kochanowskiego garaż, ul. Krakowska 6, ul. 29 Listopada 15a, ul. 3 maja 5, 7, ul. Zielona 5), 2 budynki w stanie średnim, 24 budynki</p>	<p>schodowych, wymiany balustrad na klatkach schodowych, remontu elewacji, remontu stropów, remontu podwórka, utwardzenia terenów przy budynku, wykończenia izolacji ścian fundamentalnych, wymiany okien i drzwi, remontu kanalizacji zewnętrznej, remontu dylatacji, izolacji ścian budynków, remontu ogrodzenia.</p> <p>Modernizacja Muzeum Dom Urbańczyka</p> <p>Włączenie wód opadowych z działki gminnej nr 3621/1</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, ZB w Chrzanowie Sp. Z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli

Tab. 3 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Rospontowa

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Społeczne	<p>Ubóstwo socjalne, wykluczenie społeczne, bezrobocie, niski poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego, alkoholizm, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wielodzietność, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Negatywne zachowanie rodziny zakłócające spokój innym mieszkańcom, Zakłócanie ciszy nocnej, niszczenie mienia wspólnot, wybijanie szyb, rozbijanie rozdzielnic elektrycznych, uszkodzenia drzwi do klatek schodowych (bloki nr 1-9).</p> <p>Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 124 000 złotych (największe zadłużenie Kolonia Rospontowa 1, 2, 9, 15, 16).</p>	Zaspokojenie podstawowych potrzeb z powodu ubóstwa i bezrobocia.
Gospodarcze	Kilkakrotnie niższe niż dla Miasta i w skali gminy wskaźniki przedsiębiorczości	Zwiększenie dostępności do handlu i usług (apteki, sklepu mięsnego itp.)
Środowiskowe	Zanieczyszczenie powietrza w wyniku koncentracji palenisk na paliwa stałe. Dziki wysypiska śmieci.	
Przestrzenno-funkcjonalne	Zaniedbanie przestrzeni publicznej i zabudowy. Brak miejskich jednostek kultury.	
Techniczne	<p>Obiekty zabytkowe (tj. wpisane do rejestru lub gminnej ewidencji zabytków), wymagające prac remontowych i rewaloryzacyjnych.</p> <p>Niszcząca, zamknięta Dom Kultury po byłej fabryce Fablok.</p> <p>Zły stan budynków mieszkalnych.</p> <p>Wnikanie wody do piwnicy.</p>	<p>Budynki wymagają termoizolacji, wymiany pionów instalacji wod.-kan., remontu instalacji elektrycznej, budowy instalacji co., cwu., remontu dachów, malowania klatek schodowych, remontu balkonów, izolacji ścian fundamentalnych.</p> <p>Remont części wspólnej piwnicy (ul. Patelskiego 1)</p>

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
	Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o.	Położenie nawierzchni asfaltowej na drodze łączącej ulicę Borowcową z plebanią Kościoła M.B. Ostrobramskiej. Kolonja Rospontowa – bloki nr 1-9 wymagają generalnego remontu

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, ZB w Chrzanowie Sp. Z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli

Tab. 4 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Stella

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Spoleczna	Ubóstwo, bezrobocie, niski poziom wykształcenia. Niszczenie elewacji budynków i klatek schodowych (park osiedlowy przy bloku nr 11). Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 30 000 złotych (największe zadłużenie Stella 12, 13, 16, 19, 23, 27).	Tworzenie oferty kierowanej do dzieci i młodzieży.
Gospodarcza	Kilkakrotnie niższe niż dla Miasta i w skali gminy wskaźniki przedsiębiorczości	Pojawienie się usług komercyjnych (patrz: oczekiwania przestrzenno-funkcjonalne)
Środowiskowa	Zanieczyszczenie powietrza w wyniku koncentracji palenisk na paliwa stałe	
Przestrzenno-funkcjonalna	Zaniedbanie przestrzeni publicznej i zabudowy Zły stan chodników i dróg. Zbyt mała ilość miejsc parkingowych.	Wzrost dostępu do handlu i usług (wstawienie bankomatu, otwarcie apteki) Zorganizowanie miejsca dla młodzieży (boisko sportowe, kino, kawiarnia, kawiarenka internetowa itp.). Utworzenie bezpiecznej ścieżki rowerowej Zagospodarowanie parku osiedlowego (park przy bloku nr 11) Remont chodników oraz dróg, wykonanie zatok postojowych, zatok autobusowych poszerzenie drogi gminnej Oświetlenie bardzo ciemnych miejsc Uzyskanie władztwa terenów z Lasów Państwowych, w celu zagospodarowania na brakujące w podobszarze: ścieżki spacerowe w lesie (szczególnie dla seniorów), park linowy z trasą widokową, budowę boiska sportowego, placu zabaw i siłowni zewnętrznej. Potrzeby na poziomie zagospodarowania zieleni.
Techniczna	Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o.	Budynki wymagają termoizolacji, wymiany pionów instalacji wod.-kan., budowy instalacji cwu., remontu instalacji elektrycznej, malowania klatek schodowych, utwardzenia terenu przy budynkach (budynki Stella 1-28).

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, ZB w Chrzanowie Sp. Z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli oraz wyników ankiet

Na podstawie przeanalizowanego materiału wysnuć można następujące wnioski w zakresie specyfiki każdego z podobszarów rewitalizacji:

- Podobszar Śródmieście: to obszar w którym nawarstwiają się problemy demograficzne i społeczne w połączeniu z potrzebami modernizacji przestrzennej i technicznej, są to problemy zazwyczaj typowe dla tej wielkości ośrodków miejskich, choć skala niekorzystnych zjawisk na tle całej Gminy, ale i w szerszym ujęciu jest niepokojąca; szczególnie problem stanowi znaczny odpływ mieszkańców.
- Podobszar Kolonia Stella: to obszar występowania problemów społecznych wynikających z problemów dotyczących ośrodki miejskie i osiedla w przeszłości uzależnionych od działalności konkretnego przedsiębiorstwa, które przestało istnieć. W związku z tym pogłębia się proces pauperyzacji mieszkańców, a z nim dekapitalizacji części infrastruktury i zabudowy, co w konsekwencji skutkuje procesami marginalizacji obszaru i jego mieszkańców, aż po zjawisko „gettyzacji”.
- Podobszar Kolonia Rospontowa: to, podobnie jak w przypadku Podobszaru Kolonia Stella, teren osiedla niegdyś ściśle powiązanego z działalnością jednego przedsiębiorstwa, którego upadek przekłada się na kumulację problemów społecznych i przestrzennych. Skutkiem tego jest postrzeganie przez samych mieszkańców, jak i otoczenie, Kolonii jako miejsca niebezpiecznego, dotkniętego w wysokim w skali miasta poziomem patologii. Prowadzi to, tak jak w przypadku Kolonii Stella, do marginalizacji, a w perspektywie do „gettyzacji” podobszaru.

III. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Województwa Małopolskiego

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego została przyjęta Uchwałą Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 roku i stanowi ona aktualizację założeń dotychczasowej polityki, która została redefiniowana i rozwinięta. Po analizie obecnej sytuacji władze województwa małopolskiego w kategorii wyzwań stawiają sobie zagadnienia związane m.in. z kapitałem intelektualnym i gospodarką wiedzy, dziedzictwem regionalnym, kulturą i turystyką, infrastrukturą komunikacyjną, obszarami funkcjonalnymi na poziomie regionalnym, małymi i średnimi miastami oraz obszarami wiejskimi, bezpieczeństwem i zarządzaniem rozwojem województwa. Określona została też wizja Małopolski w 2020 roku, aby była ona „atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnymi wartościami uniwersalnymi, tożsamością i aspiracją swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącymi szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”. Cel główny strategii został z kolei zdefiniowany, jako „efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim”.

Ma być on realizowany w takich obszarach, jak:

1. Gospodarka wiedzy i aktywności;
2. Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego;
3. Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej;
4. Krakowski Obszar Metropolitalny i inne subregiony;
5. Rozwój miast i terenów wiejskich;
6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne;
7. Zarządzanie rozwojem województwa.

Szczególnie istotne dla rozwoju gminy Chrzanów jest działanie w Obszarze 4, obejmując w podpunkcie 4.5 „Rozwój Małopolski Zachodniej” szczegółowy opis działań dla tego regionu. Zakłada się m.in. **wzmocnienie funkcji Chrzanowa, jako jednego z trzech ponadlokalnych centrów usług publicznych**, a także rozwój terenu Małopolski Zachodniej poprzez zwiększoną aktywność gospodarczą zdeteminowaną przez unikalne położenie. Wyróżnia on także stworzenie stref aktywności

gospodarczej, ale także - co jest kluczowe dla Programów Rewitalizacji - rewitalizację obszarów zdegradowanych i poprzemysłowych. Problematyka rewitalizacji jest także poruszana w sferze działań Obszaru 5, gdzie wiążącymi działaniami dla rozwoju miast i terenów wiejskich jest wspieranie procesu rewitalizacji miast w oparciu o plany rozwoju obszarów miejskich, ale także nieustanne starania o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych, które pomogłyby realizować koncepcję osadnictwa zwartej, przeciwdziałać rozpraszaniu się budownictwa na terenach wiejskich, poprawę struktury obszarowej gospodarstw (dookreślony, jako instrument scalania gruntów). W kontekście planowanych działań związanych z opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji, zapisy dotyczące rewitalizacji w dokumencie wojewódzkim, są niezwykle ważne i wiążące dla Gminy w programowaniu zadań i zapisów całego GPR, dlatego widać bezpośrednie powiązanie obydwu dokumentów.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Program, który jednym z głównych zakładanych źródeł finansowania GPR, stanowi realizację Strategii „Europa 2020” oraz Umowy Partnerstwa. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego składa się z trzynastu osi priorytetowych, gdzie każda posiada swój cel główny:

1. Gospodarka Wiedzy

Cel: „wzrost innowacyjności gospodarki regionalnej, wyrażający się głównie zwiększeniem nakładów na działalność badawczo-rozwojową”;

2. Cyfrowa Małopolska

Cel: „zwiększenie poziomu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie udostępniania zasobów i realizacji zadań publicznych”;

3. Przedsiębiorcza Małopolska

Cel: „budowanie i wzmacnianie pozycji konkurencyjnej sektora MŚP”;

4. Regionalna Polityka Energetyczna

Cel: „stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju w regionie uwzględniającego aspekty nowoczesnego sektora energetycznego oraz sektora transportu miejskiego, zapewniającego bezpieczeństwo energetyczne mieszkańców regionu oraz poprawę jakości ich życia, z poszanowaniem zasad ochrony środowiska”;

5. Ochrona środowiska

Cel: „wzmocnienie stanu bezpieczeństwa ekologicznego regionu z zachowaniem zasad równowagi pomiędzy poprawą stanu środowiska, racjonalnym użytkowaniem zasobów naturalnych oraz minimalizowaniem niekorzystnych oddziaływań na środowisko i jego zasoby”;

6. Dziedzictwo regionalne

Cel: „podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności regionu w oparciu o zasoby dziedzictwa regionalnego”;

7. Infrastruktura transportowa

Cel: „tworzenie nowoczesnego systemu transportowego efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa, poprzez rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko”;

8. Rynek Pracy

Cel: „szeroko rozumiane wsparcie zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”;

9. Region Spójny Społecznie

Cel: „wzrost spójności wewnątrzregionalnej w wymiarze społecznym i zdrowotnym”;

10. Wiedza i kompetencje

Cel: „rozwój kapitału intelektualnego mieszkańców jako podstawa budowania silnej pozycji regionu”;

11. **Rewitalizacja przestrzeni regionalnej**

Cel: „ograniczenie problemów społecznych w miastach i na obszarach wiejskich”;

12. Infrastruktura społeczna

Cel: „zwiększona dostępność do wybranych usług społecznych w zakresie ochrony zdrowia i edukacji”;

13. Pomoc techniczna (EFS)

Cel: „zapewnienie skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020”.

W opisywanym dokumencie procesowi rewitalizacji została poświęcona cała oś 11. Zakłada ona, że istnieją tereny w jakiś sposób zniszczone, zaniedbane, w których często można zaobserwować zjawisko wykluczenia społecznego. Dlatego przewiduje się przeprowadzanie kompleksowej odnowy społecznej, fizycznej, gospodarczej, przestrzennej w oparciu właśnie o lokalne programy rewitalizacji. Wsparcie ma zostać udzielone z dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki z obu funduszy zapewnią wsparcie m.in. projektów miękkich, związanych ze społeczeństwem, ale też na działania związane z gospodarką i przestrzenią. Program rewitalizacji pozwoli na odnowę i zagospodarowanie zdegradowanych terenów miejskich poprzez odtworzenie lub nadanie im nowych funkcji. W tym zakresie ważne jest wsparcie zarówno z zakresu odnowy społeczności i substancji miejskiej. Zapisy RPO WM są szczególnie istotne dla programowania GPR w kontekście starania się przez Gminę o uzyskanie dofinansowania w postaci środków unijnych na działania, przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dlatego też między dokumentami występują liczne powiązania, że względu na charakter i wpływ RPO WM.

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Powiatu Chrzanowskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Dokument ten został przyjęty Uchwałą Nr XV/77/2015 Rady Powiatu Chrzanowskiego z dnia 30 grudnia 2015 roku. Strategia jest odpowiedzią na potrzeby oraz oczekiwania społeczności powiatu, zawiera priorytety, cele, kierunki rozwoju, które powinny być realizowane nie tylko przez władze samorządowe powiatu, ale także przez partnerów publicznych, gospodarczych i społecznych. Mobilizacja do działania innych partnerów (poza władzami samorządowymi) do współdziałania i współrealizowania założeń Strategii, będzie jednym z wyzwań stojących przed powiatem. Powstanie nowego dokumentu Strategii jest spowodowane zmianami społeczno-gospodarczymi, zarówno na szczeblu powiatowym jak i krajowym oraz zmianami prawnymi w dokumentach obowiązujących powiat. Istotną częścią Strategii jest zawarta w niej diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu, która zawiera najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy, które zostały podzielone na najważniejsze czynniki rozwoju obszaru. Każdy omawiany czynnik, zawiera w sobie kluczowe wskaźniki a także opis wynikających z nich konsekwencji i wyzwań powiatu. Do najważniejszych czynników zaliczono: demografię; sytuację społeczną; gospodarkę oraz infrastrukturę techniczną; kapitał społeczny; stan finansów samorządowych. W kontekście procesu rewitalizacji, co bezpośrednio odnosi się do działań planowanych w kontekście rewitalizacji w Gminie Chrzanów, w czynniku opisującym sytuację społeczną, do wyzwań dla tego czynnika zaliczono: **rewitalizację obszarów zdegradowanych (służącą poprawie jakości życia mieszkańców)**. Jest to bezpośredni sygnał, świadczący o świadomości władz powiatu o konieczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych, zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu, co bezpośrednio wiąże się z dokumentem GPR, W dalszej części Strategii zawarto analizę SWOT dla powiatu. Analiza SWOT została przeprowadzona następująco: dla kilku kategorii przeprowadzono analizę w układzie silne/ słabe strony wraz z podziałem na trzy czynniki mające - kluczowy lub duży lub bardzo słaby - wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego. W kontekście rewitalizacji pojawia się zapis w kategorii Gospodarka i rynek pracy, w części słabe strony, jako czynnik mający duży wpływ na rozwój powiatu, który mówi o „występowaniu obszarów przemysłowych wymagających rewitalizacji – odnowienia funkcji gospodarczych lub zmiany funkcji (np. na turystyczno-rekreacyjne). Zbioreczo dla wszystkich aspektów przedstawiono część analizy SWOT – szanse/zagrożenia, również w podziale na czynniki, mające kluczowy lub duży lub bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego. Również i w tej części są odniesienia do procesu rewitalizacji. W kategorii szanse, jako czynnik mający kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego wpisano: **„Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i przestrzenna – jako szansa na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem, itd.”** co świadczy o bezpośrednim powiązaniu z dokumentem GPR. Przedstawiono także wyzwania rozwojowe, które rozumiane jako „globalnie określone zagadnienia, których stopniowa i systematyczna realizacja (przez wielu partnerów

publicznych, prywatnych i pozarządowych) doprowadzi do zniwelowania barier rozwojowych”, na podstawie których dokonano określenia obszarów strategicznych oraz w ich obrębie celów strategicznych i operacyjnych.

Wyzwania rozwojowe powiatu chrzanowskiego do 2023 roku to:

- Instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego;
- Wykorzystanie dogodnego położenia do aktywizacji gospodarczej na obszarze powiatu – **jednym z czynników składających się na to wyzwanie rozwojowe, została uznana rewitalizacja:** „Znaczącym aspektem w ramach niniejszego wyzwania jest również rewitalizacja obszarów poprzemysłowych, których na terenie powiatu chrzanowskiego jest wiele. Przekształcanie tych przestrzeni, ich odnowa techniczna oraz nadawanie nowych funkcji (gospodarczych, społecznych) będzie tworzeniem nowych „ognisk” wzrostu, miejsc atrakcyjnych dla zamieszkania lub podjęcia działalności gospodarczej. Uzupełnieniem dla tak rozumianej aktywizacji gospodarczej muszą być działania z zakresu współpracy różnych sektorów w kreowaniu skutecznego systemu edukacji ogólnej i zawodowej – z zaangażowaniem sektora gospodarczego.”
- Ważne centrum usług publicznych w województwie małopolskim;
- Dbalność o środowisko naturalne;
- Inicjowanie aktywności mieszkańców.

W dokumencie ujęta została także wizja dla powiatu chrzanowskiego. Wizja „Powiat Chrzanowski 2023” brzmi następująco: „W 2023 roku powiat chrzanowski tworzy spójny społecznie i gospodarczo obszar funkcjonalny, w ramach którego skutecznie wykorzystywane są przewagi konkurencyjne oraz rozwiązywane główne problemy rozwojowe – w porozumieniu wszystkich partnerów samorządowych i z zaangażowaniem partnerów gospodarczych oraz społecznych. Korzystne położenie względem aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej wpływa na rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki w nowoczesnych strefach aktywności inwestycyjnej, generując nowe miejsca pracy. Zrozumienie idei innowacyjności wśród społeczności lokalnej przynosi korzyści w postaci polepszenia jakości usług komercyjnych i publicznych oraz standardów życia, przyczyniając się do zahamowania niekorzystnych tendencji demograficznych.” Określono także misję, która stanowi nadrzędny cel rozwoju dla powiatu chrzanowskiego i definiuje jak ma wyglądać wkład i rola władz samorządowych w procesie rozwoju. Misja rozwoju powiatu chrzanowskiego brzmi: „Naszą misją jest kreowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego powiatu chrzanowskiego jako spójnego obszaru funkcjonalnego, posiadającego jednolite cele rozwojowe, realizowane przez partnerów samorządowych, gospodarczych i społecznych”. W związku z zapisami przyjętej wizji rozwoju powiatu, a także z wyzwaniami rozwojowymi określono obszary strategiczne, które są równoważne wobec siebie i uzupełniają się wzajemnie. Każdy obszar strategiczny ma zdefiniowany cel strategiczny, z którego wynikają cele operacyjne. Aby zostały one realizowane wyznaczono kierunki interwencji: kluczowe zadania i projekty do realizacji. Obszary strategiczne są następujące:

Obszar strategiczny I – Gospodarka, edukacja, rynek pracy

Cel strategiczny – Intensyfikacja rozwoju gospodarczego i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu

Cel operacyjny I.1 – Rozwój potencjału inwestycyjnego – zawiera zapisy odnoszące się do procesu rewitalizacji: „Pokrewnymi tematami w ramach niniejszego celu operacyjnego jest dążenie do rewitalizacji przestrzeni gospodarczych (i innych) na terenie powiatu – z wykorzystaniem dostępnych środków zewnętrznych. Chodzi przede wszystkim o obszary zdegradowane, w tym poprzemysłowe – m.in. kopalnie Siersza i Matylda, Zakłady Górnicze Trzebieńka, obszary powyrobiskowe, itp. Rewitalizacja w ich przypadku ma na celu bądź przywrócenie funkcji gospodarczych, bądź nadanie im nowych funkcji, np. społecznych.”

Kierunki rozwoju – I.1.7 Rewitalizacja terenów zdegradowanych na obszarze powiatu (obszary poprzemysłowe, wydobywcze, mieszkaniowe, centra miast i miejscowości, tereny wiejskie i inne)

Obszar strategiczny II – Bezpieczeństwo publiczne, społeczne i zdrowotne mieszkańców

Cel strategiczny – Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego w wymiarze społecznym, zdrowotnym i publicznym;

Obszar strategiczny III – Ochrona środowiska i oferta czasu wolnego

Cel strategiczny - Skuteczna ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego dla wzrostu jakości życia mieszkańców i podnoszenia atrakcyjności turystycznej powiatu chrzanowskiego;

Obszar strategiczny IV – Nowoczesne zarządzanie publiczne

Zapisy zawarte w tej Strategii dotyczące rewitalizacji, świadczą o tym, że dla władz powiatu proces rewitalizacji jest ważnym czynnikiem, który przyczyni się do poprawy życia mieszkańców w różnych aspektach. Stanowi ważny element w działaniach na rzecz rozwoju powiatu.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022

Program został przyjęty Uchwałą Nr XV/78/2015 przez Radę Powiatu w Chrzanowie dnia 30 grudnia 2015 roku. Powiatowy program ochrony środowiska stanowi dokument planowania strategicznego, którego zadaniem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, a także zarządzanie środowiskiem. Autorzy dokonują także ogólnej charakterystyki powiatu chrzanowskiego m.in. pod kątem geografii, gospodarki, położenia, środowiska, warunków klimatycznych itp. Dalsza część zawiera opis zasobów, a także ocen w kwestii zagrożeń środowiska w powiecie. Na podstawie analiz porządzonych na podstawie dostępnych informacji, stwierdzono, że najważniejsze problemy dla powiatu w kwestii ochrony środowiska są następujące:

- zły stan jakości wód powierzchniowych,
- średni stan jakościowy wód podziemnych,
- lokalne zanieczyszczenie gleb uniemożliwiające ich rolnicze wykorzystanie,
- pozostałości po zlikwidowanej działalności przemysłowej, haldy, składowiska, wyrobiska podziemne i odkrywkowe,
- brak wystarczającego pokrycia siecią kanalizacyjną na terenach wiejskich,
- lokalne źródła zanieczyszczenia powietrza, w tym niska emisja i emisja komunikacyjna,
- napływ zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z aglomeracji sąsiednich,
- wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym,
- znaczny stopień uprzemysłowienia i antropopresji na środowisko.

Na podstawie dokonanych analiz wyznaczono w Programie nadrzędne cele ekologiczne, główne kierunki działań (interwencji), które posłużą do ich osiągnięcia, a także zadania ekologiczne realizowane w ramach wyznaczonych kierunków. Cele nadrzędne są przewidziane do realizacji do roku 2022, którym przyporządkowano wynikające z nich kierunki działań – interwencje i zadania krótkoterminowe do realizacji w perspektywie czasowej 2015-2018. Zawarto także nadrzędny cel polityki ochrony środowiska Powiatu Chrzanowskiego: „Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu Chrzanowskiego zapewniający wysoką jakość środowiska”. W ramach poszczególnych zagadnień przedstawiono cele nadrzędne:

Ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym

Cel nadrzędny (S) - Zapewnienie stosowania zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych i planowaniu przestrzennym

W ramach kierunków działań, proponuje się m.in. rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji;

Edukacja ekologiczna

Cel nadrzędny E - Poprawa stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa;

Ochrona przyrody

Cel nadrzędny (B) – Wzrost różnorodności biologicznej i ochrona terenów cennych przyrodniczo

Ochrona zasobów i poprawa jakości wody

Cel nadrzędny (W) - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona ich zasobów

Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Cel nadrzędny (G) – Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem i degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych

Kierunki działań: G 1 - Ochrona powierzchni ziemi - rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Ochrona i poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Cel nadrzędny (P) – ochrona i poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji gazów i pyłów

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Poprawa jakości klimatu akustycznego

Cel nadrzędny (H) – Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego i przemysłowego

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym

Cel nadrzędny (N) – Kontrola i ograniczanie emisji promieniowania niejonizującego

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Przeciwdziałanie poważnym awariom i ograniczanie skutków nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

Cel nadrzędny (A) – Ograniczanie skutków awarii przemysłowych i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, poprawa bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Działania w zakresie gospodarowania odpadami

Cel nadrzędny (O) – Minimalizacja wytwarzania odpadów, rozwój systemów selektywnego zbierania i odzysku odpadów

Dbanie o środowisko, w którym żyjemy jest jednym z czynników, który warunkuje proces rewitalizacji. Dodatkowo, czynniki o charakterze środowiskowym są jednym z elementów przyczyniających się do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przedstawione cele w ramach programu przyczyniają się na rzecz działań GPR, dążących do poprawy życia mieszkańców.

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chrzanów

Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016-2023

Strategia została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie Nr XVIII/140/2016 w dniu 29 marca 2016 roku. Jest dokumentem o charakterze planistycznym, istotnym elementem w realizacji polityki rozwoju, określa w swoich zapisach obszary, cele, kierunki rozwoju oraz zadania, które są przeznaczone do wykonania w perspektywie długofalowej – do 2023 roku. Strategia stanowi swoisty instrument mający na celu wspieranie pozytywnych przemian w przestrzeni społeczno-gospodarczej, ale także dążenie do ograniczania zidentyfikowanych bariery w rozwoju. Strategia ta była wypracowywana poprzez szereg uzgodnień i na podstawie szeroko zakrojonej debaty publicznej, dlatego też zawiera ona potrzeby, a także oczekiwania wspólnoty całej gminy. Aby rozpoznać potrzeby i preferencje mieszkańców w zakresie rozwoju gminy Chrzanów, przeprowadzono sondaż społeczny wśród mieszkańców gminy, a wnioski zawarto w Strategii. Mieszkańcy wskazywali na m.in. brak ścieżek rowerowych, parkingów, miejsc do spędzania czasu wolnego, niewystarczająco rozwinięte usługi gastronomiczne, niewystarczające działania gminy w zakresie polityki prorodzinnej, niedostateczne usługi w zakresie ochrony zdrowia (np. dostęp do lekarzy specjalistów), trudności ze znalezieniem pracy na terenie gminy. Dobrze oceniali m.in. dostępność do przedszkoli, prowadzenie akcji zdrowotnych, dostępność miejsc spędzania czasu wolnego dla seniorów, ofertę rekreacyjno-sportową gminy. Dokument zawiera także diagnozę społeczno-gospodarczą, sporządzoną na podstawie szeregu analiz. Z przeprowadzonych analiz, w Strategii umieszczono najważniejsze wnioski, uporządkowane według kluczowych determinant rozwoju obszaru. Każdy poddany analizie aspekt społeczno-gospodarczy, określa także kluczowe wskaźniki i wynikające z nich konsekwencje i

wyzwania dla gminy. Jako najważniejsze determinanty rozwoju zdefiniowano: demografię – niekorzystne procesy demograficzne; sytuację społeczną – względnie wysoka skala problemów społecznych, w tym bezrobocia (w ramach wyzwań określono: kompleksowe działania rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych (służące poprawie jakości życia mieszkańców)); gospodarkę – niewykorzystany potencjał; kapitał społeczny – potrzeba aktywizowania mieszkańców i włączania w procesy zarządzania; stan finansów – stabilne finanse samorządowe. Następnie autorzy Strategii przeprowadzili analizę SWOT, gdzie czynniki rozwoju określone jako wewnętrzne, na które lokalna społeczność ma wpływ to silne i słabe strony, a czynniki zewnętrzne zlokalizowane w bliższym i dalszym otoczeniu gminy to szanse i zagrożenia. Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) opracowano w ramach kategorii: położenie i dostępność komunikacyjna; gospodarka i rynek pracy (jako słabe strony w tym punkcie określono: 11. Występowanie obszarów zdegradowanych, w tym poprzemysłowych wymagających rewitalizacji); kapitał społeczny i usługi publiczne; współpraca i finanse samorządowe; ochrona środowiska i bezpieczeństwo. Natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) opracowano ogólnie. Jako szansę zidentyfikowano: kompleksową rewitalizację społeczną, fizyczną, gospodarczą i przestrzenną – jako szansę na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem, itd. W Strategii określono także wyzwania rozwojowe, na podstawie których opracowano obszary strategiczne, a w ramach nich – cele strategiczne i operacyjne. **Wyzwania rozwojowe dla Gminy Chrzanów obejmują:**

- **Kompleksowe działania na rzecz poprawy sytuacji na obszarach zdegradowanych oraz w ramach strategicznych przestrzeni publicznych** – „rewitalizacja rozumiana jako wieloletnie, zintegrowane działania we wszystkich sferach (ekonomicznej, społecznej, materialno-przestrzennej), inicjowane i koordynowane przez samorząd gminny, w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego określonych obszarów gminy, realizowane na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki. Planowana rewitalizacja jest odpowiedzią na zidentyfikowane problemy (stan kryzysowy), na co składa się nawarstwienie niekorzystnych zjawisk społecznych, przestrzennych i gospodarczych w konkretnych przestrzeniach gminy Chrzanów. Wdrażany w ostatnich latach Program Rewitalizacji Centrum Chrzanowa na lata 2008 - 2014 wymaga aktualizacji oraz zidentyfikowania nowych działań, które mają doprowadzić do trwałych zmian jakościowych, a tym samym przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, wzrostu funkcjonalności i rozwoju całego miasta i jego otoczenia. Opracowania analityczno-diagnostyczne, powstałe w ramach prac nad niniejszą Strategią, uwzględniające analizę dostępnych danych dotyczących zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w różnych wymiarach, m.in. bezrobocia (w tym długotrwałego i osób z niskim wykształceniem) czy pomocy społecznej (w tym ubóstwa jako przyczyny korzystania z pomocy), wskazują na konieczność kontynuacji działań rewitalizacyjnych w obszarze os. Śródmieście (największa kumulacja zjawisk kryzysowych w sferze społecznoekonomicznej), a także os. Stella (znacząca koncentracja zjawisk wykluczenia społecznego i bezrobocia). Obszar, zakres i cele rewitalizacji określone zostaną w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Chrzanów, jednak należy zwrócić szczególną uwagę na poprawę warunków życia mieszkańców (wraz z podniesieniem jakości i dostępności przestrzeni publicznych), doskonalenie systemu edukacji, aktywizację gospodarczą, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wieloaspektową aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców, a także wzmacnianie tożsamości lokalnej.” Zapisy te zawarte w Strategii świadczą o tym, jak kluczowym elementem w działaniu na rzecz rozwoju Gminy jest proces rewitalizacji. Wskazywane są w powyższym zapisie Strategii obszary wymagające działań naprawczych – Śródmieście czy os. Stella co ma swoje bezpośrednie przełożenie w dokumencie GPR, gdzie m.in. te dwa wymienione obszary na podstawie badań i analiz, diagnozy, delimitowano jako

obszary rewitalizacji. Dlatego też na tej podstawie jednoznacznie można stwierdzić powiązania GPR ze Strategią Gminy.

- **Kształtowanie i wzmocnienie funkcji Gminy Chrzanów jako centrum gospodarczego i inwestycyjnego (z uwzględnieniem silnego oddziaływania na obszary wiejskie);**
- **Podnoszenie atrakcyjności osadniczej gminy Chrzanów - poprawa jakości życia, pracy i wypoczynku;**
- **Wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców i budowanie kapitału społecznego;**
- **Instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego.**

Władze miasta, aby przeciwdziałać sytuacji kryzysowej, podejmując decyzję o sporządzeniu nowej Strategii rozwoju, założyły realizację „**wizji Miasta**”, określonej w następujący sposób: „W 2023 roku gmina Chrzanów stanowi ważny ośrodek usług publicznych oraz centrum gospodarczo-inwestycyjne w ramach subregionu Małopolski Zachodniej. Wysoka dostępność komunikacyjna, korzystne położenie względem aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej, zaktywizowane zasoby endogeniczne oraz przedsiębiorczy mieszkańcy wzmocniają atrakcyjność gospodarczo-inwestycyjną oraz kreują rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki w nowoczesnych strefach aktywności gospodarczej, generując nowe miejsca pracy. Wraz ze wzrostem konkurencyjności gospodarki, wzmocniane są funkcje miasta jako centrum administracyjnego oraz wysokiej jakości usług komercyjnych i publicznych, co oddziałuje pozytywnie na poziom atrakcyjności osadniczej gminy, przyczyniając się do zahamowania niekorzystnych tendencji demograficznych. Kompleksowe działania rewitalizacyjne doprowadziły do trwałych zmian jakościowych obszaru gminy, przyczyniając się do poprawy warunków życia, pracy i wypoczynku, wzrostu funkcjonalności i rozwoju całego miasta oraz jego otoczenia”. Zdefiniowano także **misję Miasta**, która brzmi następująco: „Naszą misją jest kreowanie i wzmocnianie zrównoważonego rozwoju gminy Chrzanów, bazującego na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczo-inwestycyjnej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, prowadzącego w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania trwałych podstaw dla endogenicznego rozwoju gminy Chrzanów w nowym wymiarze polityki spójności Unii Europejskiej po 2020 roku.” Na podstawie przyjętej wizji i misji, określono cel główny rozwoju Gminy Chrzanów w perspektywie czasowej do 2023 r.: „Efektywne wykorzystanie zasobów własnych i potencjałów subregionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrostu atrakcyjności osadniczej i spójności społeczno-przestrzennej gminy Chrzanów”. W nawiązaniu do tego celu opracowano 3 najistotniejsze obszary rozwoju gminy Chrzanów, a do każdego obszaru zdefiniowano cel strategiczny:

Obszar rozwoju gminy: Gospodarka, edukacja, rynek pracy

Cel strategiczny I: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności gospodarki i tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych.

Obszar rozwoju gminy: Atrakcyjność osadnicza (dostępność i jakość usług publicznych)

Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych.

Obszar rozwoju gminy: Kapitał społeczny

Cel strategiczny III: Budowanie spójności terytorialnej i rozwój kapitału społecznego.

Każdy z celów strategicznych, zostanie osiągnięty dzięki celom operacyjnym (celom, których perspektywa czasowa realizacji nie jest długofalowa, ale także nie są to działania doraźne), zdefiniowanym w Strategii. **Poniżej przedstawiono cele powiązane z procesem rewitalizacji Gminy:**

Cele operacyjne związane z I celem strategicznym:

1. Rozwój kapitału intelektualnego,
2. **Aktywizacja gospodarcza i inwestycyjna obszaru gminy,**
3. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza mieszkańców oraz wzrost zatrudnienia,
4. Funkcjonalna i bezpieczna komunikacja.

Cele operacyjne związane z II celem strategicznym:

1. **Dbalność o zasoby środowiska naturalnego i wykorzystanie ekologii dla zwiększenia trakcyjności osadniczej gminy,**
2. **Rozwój i integracja oferty kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie gminy,**
3. **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i skuteczna ochrona zdrowia mieszkańców,**
4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

Cele operacyjne związane z III celem strategicznym:

1. **Wzmocnienie integralności społeczno-przestrzennej i wieloaspektowa aktywizacja obywatelska mieszkańców,**
2. Wieloszczeblowe, partnerskie zarządzanie polityką rozwoju.

Gminny Program Rewitalizacji, jak zaznaczono w dokumencie Strategii rozwoju, ma kluczowe znaczenie w realizacji celów, ze względu na swą wielokompleksowość – wzajemnie ze sobą powiązane przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki oraz fakt skoncentrowania terytorialnego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chrzanów (SUiKZP)

Uchwała numer XLII/525/2014 dotycząca przyjęcia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chrzanów, została podjęta przez Radę Miejską w Chrzanowie w dniu 25 marca 2014 roku i objęła siódmą jego zmianę.

W dokumencie zostały opisane Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego, do których zalicza się: środowisko przyrodnicze, strukturę przestrzenną, główne elementy układu komunikacyjnego, infrastrukturę techniczną, główne zasady kształtowania krajobrazu. Wśród wymienionych kierunków „Struktura przestrzenna” odnosi się do rewitalizacji centrum miasta.

W Studium uznaje się obszar Śródmieścia jako strategiczny, gdzie mają być realizowane działania dla aktywizacji inwestycji gospodarczych i publicznych. Centrum Chrzanowa to także „publiczna przestrzeń o charakterze ogólnomiejskim wyróżniająca się wysoką intensywnością wykorzystania terenu, atrakcyjna, funkcjonalna, o ograniczonej dostępności ruchu kołowego indywidualnego”. Oprócz tego, **zaznacza się konieczność rewitalizacji obszaru ścisłego centrum miasta w rejonie Rynku.** Działania te miałyby obejmować „obszar zabudowy o walorach kulturowych, wymagającej przekształceń i rehabilitacji w celu wzmocnienia jego funkcji śródmiejskich i reprezentacyjnych. Mają one na celu uporządkowanie terenów przestrzeni publicznej tak, aby była atrakcyjna i funkcjonalna (z uwzględnieniem uwarunkowań konserwatorskich)”.

W części „Główne zasady kształtowania krajobrazu” podkreśla się konieczność wprowadzenia stref konserwatorskich, dla Śródmieścia Chrzanowa strefy „A” - „pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego - z bezwzględny priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej - do bezwzględnego zachowania”.

W dalszej części dokumentu, poświęconej uwarunkowaniom kulturowym rozwoju gminy dokładnie wytycza się wszystkie strefy konserwatorskie i ich granice. Wyznacza się także założenia, wedle których powinny być realizowane prace budowlane, architektoniczne na terenie miasta, w tym także ujęte są zasady przewidziane dla Śródmieścia, a konkretnie Rynku. Studium zawiera spis obiektów, które są chronione na mocy planu zagospodarowania przestrzennego. W rozdziale dotyczącym Polityki Rozwoju Przestrzennego wprowadzono zapisy, iż **obszar „Centrum” zaliczono do obszarów strategicznych i ma on zostać poddany rewitalizacji.** Oprócz tego dokument zawiera Listę Planów Miejsowych, gdzie priorytetowo traktuje się utworzenie takiego planu, m.in. dla centrum Chrzanowa.

Niniejszy GPR uwzględnia zapisy SUIKZP. Działania programowane w zakresie rewitalizacji muszą być zgodne z zapisami Studium, dlatego wykazuje się bezpośrednie powiązanie między tymi dokumentami. Dodatkowo zapisy Studium mówią o konieczności działań naprawczych w Śródmieściu, co w GPR po badaniach i analizach ma swoje odzwierciedlenie w delimitacji.

Jednocześnie zapisu niniejszego Programu odnoszą się do rekomendowanych zmian w zakresie planowania przestrzennego (por. w rozdz. V. Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Chrzanów na lata 2014-2020

Dokument ten przyjęto Uchwałą Nr XXXIX/502/2013 przez Radę Miejską w Chrzanowie dnia 19 grudnia 2013 roku. Strategia składa się z trzech części: wprowadzającej, diagnostycznej oraz programowej. Część wprowadzająca zawiera omówienie struktury strategii oraz odwołania do innych dokumentów, europejskich i krajowych, w dziedzinie polityki społecznej. W części diagnostycznej opisana została diagnoza problemów społecznych gminy. Poruszane są różne kwestie, w tym: sytuacja dzieci w ocenie różnych instytucji, bezrobocie, uzależnienia i przemocy w rodzinie, starość i niepełnosprawność, przestępczość. Zagadnienia te i problemy zostają poddane analizie SWOT. Rozdział ten kończy podsumowanie diagnozy i prognoza zmian do 2020 roku. Ostatnia część, programowa, to przedstawienie najistotniejszych założeń polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Oprócz misji, zostały także opracowane cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań. Misja, która przyświeca realizacji programu to: Chrzanów - solidarni mieszkańcy aktywni we wspieraniu rodzin i rozwiązywaniu problemów społecznych. Działania mają być realizowane pod wytyczonymi, następującymi celami:

- Rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej,
- Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,
- Integracja społeczna,
- Budowa zintegrowanego systemu wsparcia seniorów i niepełnosprawnych,
- Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Chrzanów stanowi rozwinięcie i dopełnienie celów społecznych zawartych w ramach realizacji GPR, ale przede wszystkim ma na uwadze przeprowadzenie szeregu działań i interwencji społecznych, dający efekt końcowy w postaci wydostania obszaru miasta i gminy z sytuacji kryzysowej oraz minimalizację zagrożeń społecznych. Dlatego też bezpośrednia spójność między tymi dokumentami musi być ściśle zachowana.

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chrzanów na lata 2015-2019

Program został przyjęty Uchwałą Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2014 r. W dokumencie tym przedstawiono prognozę wielkości i stan techniczny zasobu mieszkaniowego gminy Chrzanów, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali z podziałem na kolejne lata. Program przedstawia też plan sprzedaży lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – szczegółowo wymienione zostały pozycje na sprzedaż. Określone zostają także zasady polityki czynszowej, warunki obniżania czynszu oraz sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, a także ewentualne zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w latach kolejnych oraz źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w najbliższych latach i koszty wydatków na mieszkaniowy zasób gminy. Program ten w całości odnosi się do problematyki rewitalizacji, szczególnie w zakresie mieszkalnictwa. Dokument GPR daje w tym zakresie wiele możliwości, które są opisane w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 w Gminie Chrzanów

Program ten został zatwierdzony Uchwałą Nr XXXIX/503/2013 Rady Miejskiej w Chrzanowie w dniu 19 grudnia 2013 r. Zawiera on diagnozę sytuacji rodzin w Gminie Chrzanów, którym zagraża m.in. ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, uzależnienie od alkoholu. Wymienione problemy znacznie wpływają na sytuację rodzin, szczególnie tych posiadających dzieci, w związku z czym przedstawione zostają zasoby instytucjonalne, do których można się zwrócić o pomoc. Program jest nastawiony przede wszystkim na rozwiązywanie problemów, jakie mogą występować w rodzinach, i są związane z dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdzie dziecko może zostać pozbawione perspektywy prawidłowego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Celem głównym Programu jest: „skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego lub poprawnego wykonywania tych funkcji”. Zadania realizowane w ramach tego dokumentu są bezpośrednio związane z procesem rewitalizacji realizowanym za pomocą GPR, szczególnie w kontekście dążenia do rozwiązywania i ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych.

Program przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Chrzanów na lata 2010 - 2016

Dokument przyjęty Uchwałą Nr LII/763/10 przez Radę Miejską w Chrzanowie w dniu 26 października 2010 roku. W programie przedstawiono diagnozę problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Chrzanów, a także zasoby instytucjonalne, do których w razie wystąpienia przemocy w rodzinie, można się zgłosić o pomoc. Program jest przede wszystkim skierowany do osób, które są ofiarami przemocy w rodzinie. Założenia omawianego dokumentu są następujące: zmiana świadomości społecznej dotyczącej rozpoznawania zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy w rodzinie, promowanie wartości rodzinnych oraz metod wychowawczych bez użycia przemocy. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Chrzanów wiąże się z GPR poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym oraz pomoc osobom zagrożonym niebezpieczeństwem.

IV. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby, w tym przede wszystkim skumulowane problemy społeczne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, w perspektywie polityki Gminy, są: wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, oraz cele rewitalizacji i kierunki działań. Ukierunkowują one działania władz miejskich oraz partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców Gminy na wdrożenie procesu rewitalizacji i uzyskanie spójności przestrzennej, społecznej i gospodarczej.

Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego:

Obszar rewitalizacji miejscem z niepowtarzalnym klimatem, dobrym do zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej i aktywności społecznej, stwarzającym różnym grupom mieszkańców szanse na godne życie we wspólnocie miejskiej.

Przywrócenie spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych w obszarze rewitalizacji w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej, wymaga stworzenia warunków dla:

- poprawy warunków życia,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców,
- wyrównania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji,
- aktywizacji gospodarczej obszaru,
- wzmocnienia tożsamości lokalnej,
- poprawy funkcjonalnej i przestrzennej,
- podniesienia jakości zabudowy.

Wizję tę zrealizować pozwolą cele główne i szczegółowe rewitalizacji opisane poniżej.

Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców

- 1.1. Działania na rzecz aktywizacji społecznej i włączenia do życia zawodowego osób długotrwale bezrobotnych oraz niemających szans na zatrudnienie z uwagi na wiek, niepełnosprawność, brak odpowiedniego wykształcenia czy płeć,
- 1.2. Pomoc w poruszaniu się na rynku pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem,
- 1.3. Współdziałanie różnych służb, instytucji i organizacji na rzecz poprawy dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- 1.4. Wsparcie młodzieży w pozyskiwaniu wiedzy na temat rynku pracy oraz podnoszenia kompetencji zawodowych

2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji

- 2.1. Stworzenie oferty pozwalającej na godzenie przez mieszkańców obszaru rewitalizacji życia rodzinnego i zawodowego (rozwój systemu opieki nad małymi dziećmi),
- 2.2. Objęcie opieką uczniów najzdolniejszych i promowanie ich osiągnięć,
- 2.3. Organizacja form pomocy w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji,
- 2.4. Upowszechnienie wiedzy na temat rewitalizacji wśród dzieci i młodzieży.

3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna

- 3.1. Kreowanie i koordynowanie działań mających na celu budowanie/wzmacnianie tożsamości lokalnej i zacieśnianie więzi sąsiedzkich poprzez organizację wspólnych imprez np. podwórkowych,
- 3.2. Tworzenie przez mieszkańców przy pomocy samorządu miejskiego miejsc aktywności społecznej na terenie rewitalizowanym,
- 3.3. Wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców i organizacji pozarządowych realizowanych na obszarze rewitalizacji,
- 3.4. Realizacja działań służących tworzeniu mostów międzypokoleniowych mających na celu integrację i wymianę doświadczeń osób młodych i dzieci z osobami starszymi.
- 3.5. Stworzenie platformy i mechanizmów współpracy zarządcy rewitalizacji i lokalnej społeczności – komitet rewitalizacji.

4. Aktywizacja gospodarcza obszaru rewitalizacji

- 4.1. Tworzenie nowych i poprawa istniejących warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycji w obszarze rewitalizacji poprzez system wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na obszarze objętym rewitalizacją i zatrudniających mieszkańców obszaru,
- 4.2. Promocja obszaru rewitalizacji jako miejsca lokowania działalności gospodarczej służącej poprawie dostępu mieszkańców do usług komercyjnych
- 4.3. Rozwój ekonomii społecznej – rozwój spółdzielni socjalnych osób dotkniętych bezrobociem, ubóstwem i niemających szans na zatrudnienie, zamieszkujących teren rewitalizacji,
- 4.4. Pomoc i ochrona dla miejsc/przedsiębiorców tworzących klimat rewitalizowanego terenu (np. zawody rzadkie), aktywizująca działalność gospodarczą polityka czynszowa,
- 4.5. Pozyskiwanie na działalność gospodarczą lokali i obiektów poprzez zmianę ich dotychczasowych funkcji i zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze.

5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej

- 5.1. Modernizacja i remonty budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji, w tym modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (kulturalnej, edukacyjnej, sportowej) zapewniająca wzrost dostępności i jakości usług na obszarze rewitalizacji
- 5.2. Rehabilitacja i podniesienie standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wraz z włączeniem polityki energooszczędności i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,

- 5.3. Odnowa kompleksów zieleni wraz ze stworzeniem miejsc do rekreacji, integracji, spędzania czasu wolnego,
- 5.4. Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów przez wszystkich, w tym osoby niepełnosprawne, starsze, rodziny z małymi dziećmi,
- 5.5. wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- 5.6. Zapewnienie dostępności obszaru przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości ruchu drogowego dla mieszkańców.

Dla celów wyznaczono kierunki działań. W poniższej tabeli uwzględniono cele, ich kategorię oraz kierunki działań.

Tab. 5 Cele i kierunki działań GPR

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców		
1.1. Działania na rzecz aktywizacji społecznej i włączenia do życia zawodowego osób długotrwale bezrobotnych oraz niemających szans na zatrudnienie z uwagi na wiek, niepełnosprawność, brak odpowiedniego wykształcenia czy płeć.	Spoleczny	1.1.1. Niwelowanie dysproporcji szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej 1.1.2. Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
1.2. Pomoc w poruszaniu się na rynku pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem.	Spoleczny	1.2.1 Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
1.3. Współdziałanie różnych służb, instytucji i organizacji na rzecz poprawy dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Spoleczny	1.3.1. Zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych 1.3.2 System informowania potencjalnych beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji
1.4. Wsparcie młodzieży w pozyskiwaniu wiedzy na temat rynku pracy oraz podnoszenia kompetencji zawodowych	Spoleczny	1.4.1. Zapewnienia doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia młodzieży 1.4.2. Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i przedsiębiorcami jako autorytetami i wzoracami
2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji		
2.1. Stworzenie oferty pozwalającej na godzenie przez mieszkańców obszaru rewitalizacji życia rodzinnego i zawodowego (rozwój systemu opieki nad małymi dziećmi).	Spoleczny	2.1.1. Działania na rzecz rozwoju usług społecznych, w tym usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego 2.1.2. Tworzenie i wdrażanie form opieki nad dziećmi osób chcących powrócić na rynek pracy

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
2.2. Objęcie opieką uczniów najzdolniejszych i promowanie ich osiągnięć.	Społeczny	2.2.1. Stipendia dla zdolnych uczniów zamieszkujących podobszary rewitalizacji 2.2.2. Organizacja oferty zajęć pozalekcyjnych służących rozwijaniu indywidualnych talentów dzieci i młodzieży zamieszkującej podobszary rewitalizacji
2.3. Organizacja form pomocy w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji.	Społeczny	2.3.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego 2.3.2. Organizowanie i promocja imprez kulturalnych i sportowych oraz zajęć edukacji pozaszkolnej i kulturalnej dla dzieci zamieszkujących podobszary rewitalizacji
2.4. Upowszechnienie wiedzy na temat rewitalizacji wśród dzieci i młodzieży.	Społeczny	2.4.1. Organizowanie spacerów badawczych, warsztatów i spotkań dla dzieci i młodzieży związanych z tematyką rewitalizacji 2.4.2. Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez organizację konkursów tematycznych
3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna		
3.1 Kreowanie i koordynowanie działań mających na celu budowanie/wzmacnianie tożsamości lokalnej i zacieśnianie więzi sąsiedzkich poprzez organizację wspólnych imprez np. podwórkowych.	Społeczny	3.1.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.1.2. Organizacja świąt osiedla, ulicy, podwórka powiązanych z działaniami na rzecz tworzenia sieci współpracy i samopomocy mieszkańców
3.2. Tworzenie przez mieszkańców przy pomocy samorządu miejskiego miejsc aktywności społecznej na terenie rewitalizowanym.	Przestrzenno-funkcyjny	3.2.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.2.2. Aktywizacja i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji 3.2.3. Rozwój inicjatywy lokalnej jako sposobu współpracy mieszkańców i samorządu miejskiego
3.3 Wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców i organizacji pozarządowych realizowanych na obszarze rewitalizacji.	Społeczny	3.3.1. Aktywizacja i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji 3.3.2. Wykorzystanie programów współpracy z organizacjami do zlecania zadań publicznych w obszarze rewitalizacji
3.4. Realizacja działań służących tworzeniu mostów międzypokoleniowych mających na celu integrację i wymianę doświadczeń osób młodych i dzieci z osobami starszymi.	Społeczny	3.4.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.4.2. Wykorzystanie programów współpracy z organizacjami do zlecania zadań publicznych w obszarze rewitalizacji służących integracji międzypokoleniowej

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
3.5. Stworzenie platformy i mechanizmów współpracy zarządcy rewitalizacji i lokalnej społeczności – komitet rewitalizacji.	Społeczny	3.5.1. Podniesienie kompetencji członków Komitetów Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji oraz współpracy międzysektorowej
4. Aktywizacja gospodarcza obszaru		
4.1. Tworzenie nowych i poprawa istniejących warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycji w obszarze rewitalizacji poprzez system wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na obszarze objętym rewitalizacją i zatrudniających mieszkańców obszaru.	Gospodarczy	4.1.1. Wykorzystanie potencjału lokali i terenów użytkowych 4.1.2. zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb lokalnego rynku pracy
4.2. Promocja obszaru rewitalizacji jako miejsca lokowania działalności gospodarczej służącej poprawie dostępu mieszkańców do usług komercyjnych	gospodarczy	4.2.1. Działania Gminy w celu stworzenia warunków dla zainwestowania przedsiębiorców w obszarze rewitalizacji w zakresie potrzeb wskazywanych przez mieszkańców
4.3. Rozwój ekonomii społecznej – rozwój spółdzielni socjalnych osób dotkniętych bezrobociem, ubóstwem i niemających szans na zatrudnienie, zamieszkujących teren rewitalizacji	Społeczny gospodarczy	4.3.1. stworzenie systemu informacji i promocji ekonomii społecznej 4.3.2. Wsparcie tworzenia i działania spółdzielni socjalnych w obszarze rewitalizacji, w tym w celu zwiększenia dostępności do usług
4.4. Pomoc i ochrona dla miejsc i przedsiębiorców tworzących klimat rewitalizowanego terenu (np. zawody rzadkie), aktywizująca działalność gospodarczą polityka czynszowa	Gospodarczy	4.4.1. Wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy. 4.4.2. Rozwinięcie systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego dla osób chcących uruchomić działalność gospodarczą
4.5. Pozyskiwanie na działalność gospodarczą lokali i obiektów poprzez zmianę ich dotychczasowych funkcji i zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze.	Techniczny	4.5.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów 4.5.2. wsparcie tworzenia nowych firm poprzez inkubatory przedsiębiorczości i stworzenie oferty przestrzeni współdzielonych dla prowadzenia działalności gospodarczej
5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej		
5.1. Modernizacja i remonty budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji, w tym modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (kulturalnej, edukacyjnej, sportowej) zapewniająca wzrost dostępności i jakości usług na obszarze rewitalizacji	Techniczny	5.1.1. Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym, architektonicznym, artystycznym i urbanistycznym, zachowanie walorów kulturowych i społecznych. 5.1.2. Remonty i modernizacja oraz termomodernizacja substancji budowlanej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych oraz zaspokojenia potrzeb osób z niepełnosprawnością

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
5.2. Rehabilitacja i podniesienie standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wraz z włączeniem polityki energooszczędności i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej.	Techniczny środowiskowy	5.2.1. Likwidacja niskiej emisji, oraz obniżanie emisyjności z domowych i małych kotłowni 5.2.2. Wsparcie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii oraz tworzenia mikroinstalacji OZE 5.2.3. Poprawa efektywności energetycznej budynków i pozostałej infrastruktury 5.2.4. Remonty i modernizacja oraz termomodernizacja substancji budowlanej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych
5.3. Odnowa kompleksów zieleni wraz ze stworzeniem miejsc do rekreacji, integracji, spędzania czasu wolnego	Funkcjonalno-przestrzenny	5.3.1. wprowadzanie zieleni wysokiej i niskiej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej 5.3.2. przystosowanie istniejących terenów zielonych lub nieużytków do funkcji rekreacyjnych 5.3.3. modernizacja istniejącej infrastruktury sportu i rekreacji (w tym ścieżek pieszych i rowerowych) 5.3.4. Remonty i modernizacja terenów półpublicznych (podwórek, dziedzińców) w celu zaspokojenia potrzeb rodzin z dziećmi, osób starszych i osób z niepełnosprawnością w zakresie wypoczynku i rekreacji
5.4. Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów przez wszystkich, w tym osoby niepełnosprawne, starsze, rodziny z małymi dziećmi	Funkcjonalno-przestrzenny	5.4.1. Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością 5.4.2. dostosowanie przestrzeni publicznych w tym o charakterze rekreacyjnym i sportowym do potrzeb rodzin z małymi dziećmi 5.4.3. likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
5.5. Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Społeczny Funkcjonalno-przestrzenny	5.5.1. Organizowanie form prewencji i promocji zachowań prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży 5.5.2. Rozwój systemu monitoringu miejskiego 5.5.3. Poprawa systemu oświetlenia przestrzeni publicznych i półpublicznych
5.6. Zapewnienie dostępności obszaru przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości ruchu drogowego dla mieszkańców	Funkcjonalno-przestrzenny środowiskowy	5.6.1. Minimalizowanie uciążliwości związanych z ruchem samochodowym poprzez ograniczanie prędkości (strefa tempo30) i eliminację tranzytu w obszarach mieszkaniowych 5.6.2. Zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej poprzez wprowadzanie zieleni wysokiej i niskiej na ulice i place, w tym w formie mikro-parków i parkletów 5.6.3. Remonty i modernizacja infrastruktury technicznej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych

Przewidywane – w wyniku realizacji celów GPR – nastąpi zahamowanie, a w pewnych obszarach odwrócenie aktualnych negatywnych procesów. Zakłada się więc, że:

- poprawi się wizerunek obszaru rewitalizacji w odbiorze mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów;
- poprawi się jakość życia w obszarze rewitalizacji poprzez:
 - wykreowanie z udziałem lokalnej społeczności przyjaznych przestrzeni publicznych, nawiązujących do lokalnej tożsamości i walorów obszaru,
 - poprawę wysokiej jakości przestrzeni do prowadzenia działalności gospodarczej, a co za tym idzie zwiększenia zakresu realizowanych usług,
 - dalszą poprawę infrastruktury technicznej obsługującej mieszkańców,
 - dalszą poprawę infrastruktury społecznej, ze szczególnym naciskiem na prospołeczne wykorzystanie potencjału lokalnych instytucji kultury,
 - synergię działania podmiotów publicznych, mieszkańców oraz przedstawicieli MŚP, ukierunkowaną na takie efekty rewitalizacji, jak: poprawa przestrzeni wewnątrzkwartalowych, zmniejszenie bezrobocia, tworzenie oferty usług w skali lokalnej;
- zwiększy się aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji, co spowoduje aktywne uczestnictwo nie tylko w procesie konsultacji społecznych działań animowanych przez organizacje publiczne, ale i w kreowaniu oddolnych przedsięwzięć służących rozwojowi społecznemu a co za tym idzie także gospodarstwu i przestrzennemu obszarowi rewitalizacji.

Konsekwencją działań zaplanowanych w GPR powinny stać się korzystne zmiany w obszarze rewitalizacji, polegające na:

- zahamowaniu odpływu mieszkańców,
- integracji działań mieszkańców i przedsiębiorców lokalnych,
- istnieniu lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się rozwojem obszarów kryzysowych oraz kreowaniem kolejnych przedsięwzięć,
- świadomości mieszkańców, że posiadają oni istotny wpływ na los dzielnicy
- lokowaniu się w obszarze rewitalizacji nowych przedsięwzięć gospodarczych.

Dla celów ogólnych Programu określono także skwantyfikowane wskaźniki ich osiągnięcia, których zestawienie zawiera poniższa tabela. Przyjęte wskaźniki odnoszą się bezpośrednio do problemów podobszarów zidentyfikowanych w Diagnostyce (Załącznik nr 1). Osiągnięciu zakładanych wskaźników przeszkodzić mogą m.in., traktowane jako zagrożenia:

- zdolności instytucjonalne i finansowe potencjalnych partnerów społeczno-gospodarczych GPR,
- utrzymanie istniejącego systemu prawnoinstytucjonalnego (np. edukacji - wskaźnik wyników sprawdzianów),
- działania podmiotów publicznych niezależnych od samorządu gminnego (np. Policja, publiczne służby zatrudnienia),
- skala środków dostępnych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tab. 6 Cele główne GPR i ich skwantyfikowane wskaźniki

Cele główne	Kategoria celu	Wskaźnik celu	Podobszar	Wskaźnik celu 2014–2015	Zakładany wskaźnik 2030
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców	Społeczny	Liczba osób objętych działaniami aktywizującymi w ramach programu	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba osób bezrobotnych długotrwale na 100 mieszkańców (%)	Sródmieście	3,6	2,5
			Rospontowa	3,1	2,5
			Stella	4,2	2,5
		Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców (%)	Sródmieście	10	6
			Rospontowa	11	6
			Stella	13	6
	Sródmieście	32	10		

Cele główne	Kategoria celu	Wskaźnik celu	Podobszar	Wskaźnik celu 2014–2015	Zakładany wskaźnik 2030
		Eksmisje orzeczone na 10 tys. mieszkańców	Rospontowa	5	5
			Stella	14	5
2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji	Społeczny	Liczba dzieci objętych różnymi formami zajęć dodatkowych w ramach programu	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Średni wynik ze sprawdzianu po szkole podstawowej (%)	Sródmięcie	67	67
			Rospontowa	62	67
			Stella	63	67
3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna	Społeczny/ Przestrzenno-funkcjonalny	Liczba uczestników wydarzeń integracyjnych zorganizowanych na obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba mieszkańców obszaru	Sródmięcie	4476	Utrzymanie liczby mieszkańców
			Rospontowa	649	
			Stella	709	
4. Aktywizacja gospodarcza obszaru	Gospodarczy/ Techniczny	Liczba nowych lokali dla działalności gospodarczej	Obszar rewitalizacji	0	93
		Liczba nowych podmiotów ekonomii społecznej	Obszar rewitalizacji	0	1
		Liczba podmiotów, które skorzystały z preferencyjnych warunków prowadzenia działalności	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Sródmięcie	290	300
			Rospontowa	83	100
			Stella	70	100
5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej	Techniczny/ Środowiskowy/ Funkcjonalno-przestrzenny/ Społeczny	Liczba zmodernizowanych (w tym poddanych termomodernizacji) budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	15
		Liczba wyremontowanych (w tym poddanych termomodernizacji) budynków mieszkalnych w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	30
		Spadek liczby palenisk na paliwa stałe w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	-50%
		Powierzchnia terenów zielonych i publicznych poddanych odnowie	Obszar rewitalizacji	0	do późniejszego oszacowania
		Liczba wykroczeń na obszarze rewitalizacji na km ²	Sródmięcie	169	150
			Rospontowa	3	3
			Stella	18	10

Źródło: opracowanie własne

V. Zakres rekomendowanych instrumentów prawnych, wynikających z ustawy o rewitalizacji

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)

W związku tym, że:

1. zgodnie z art. 15. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 r. (Dz. U. poz. 1777 – zwanej dalej Ustawą), gminny program rewitalizacji zawierać powinien w szczególności określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322), co obejmuje:
 - a. wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
 - b. zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasady i kryteria wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel;
2. zgodnie z art. 27. ust. 2. Ustawy, przez społeczne budownictwo czynszowe należy rozumieć budownictwo mieszkaniowe realizowane przy łącznym spełnieniu następujących warunków:
 - a. dostęp do lokali mieszkalnych odbywa się na zasadach nierynkowych na podstawie kryteriów określonych przez organy władzy publicznej,
 - b. na etapie budowy, przebudowy lub użytkowania budynków podmioty realizujące inwestycje korzystają ze wsparcia środkami publicznymi,
 - c. jest realizowane przez podmioty, których głównym celem działania nie jest osiągnięcie zysku;

rekomenduje się wprowadzenie zmian w przedmiotowych uchwałach.

Zmiany w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chrzanów

W związku z uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa, rekomenduje się wprowadzenie zmiany w Uchwale Nr 111/10/2014 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2014 r. o uchwaleniu „Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chrzanów na lata 2015-2019”. Zmiana ta powinna polegać na dodaniu Rozdziału IX. „Społeczne Budownictwo Czynszowe” w brzmieniu:

„§ 15. Zgodnie z art. 27. ust. 2. Ustawy z 9.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. poz. 1777), przez społeczne budownictwo czynszowe należy rozumieć budownictwo mieszkaniowe realizowane przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

1. dostęp do lokali mieszkalnych odbywa się na zasadach nierynkowych na podstawie kryteriów określonych przez organy władzy publicznej;
2. na etapie budowy, przebudowy lub użytkowania budynków podmioty realizujące inwestycje korzystają ze wsparcia środkami publicznymi;
3. jest realizowane przez podmioty, których głównym celem działania nie jest osiągnięcie zysku.

§ 16. Zasób społecznego budownictwa czynszowego powstaje w wyniku:

1. wydzielenia części zasobów mieszkaniowych gminy,
2. działalności inwestycyjnej podmiotów spełniających warunki określone w z art. 27. ust. 2. Ustawy z 9.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777).

§ 17. Gmina wspiera społeczne budownictwo czynszowe podmiotów, o których mowa w § 16. 2 niniejszej uchwały, poprzez:

1. ustalenie – na wniosek takiego podmiotu – lokalizacji społecznych budynków mieszkalnych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w wyniku czego inwestycja realizowana jest w ramach realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
2. stosowanie w odniesieniu do budowy, przebudowy lub rozbudowy społecznych budynków mieszkalnych instrumentów związanych z ustaleniem specjalnej strefy rewitalizacji, a w szczególności: udzielanie ich właścicielom lub użytkownikom wieczystym dotacji w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie robót budowlanych, polegających na remoncie lub przebudowie, jeżeli wnioskowane działania służą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminnego Programu Rewitalizacji.

§ 18.

1. Zasady polityki czynszowej prowadzonej w budynkach społecznego budownictwa czynszowego, prowadzone przez podmioty, o których mowa w § 16. 2 niniejszej uchwały, są analogiczne, jak zasady ustalone w Rozdziale IV: „Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu” w gminnym zasobie mieszkaniowym, czyli w: § 8, § 9 i § 10 niniejszej Uchwały.
1. Wykonalność finansową i trwałość przedsięwzięć społecznego budownictwa czynszowego, realizowanych przez podmioty, o których mowa w § 16. 2 niniejszej uchwały, podmioty te udowadniają w studium wykonalności, którego akceptacja przez Burmistrza Chrzanowa jest warunkiem pozyskania dotacji w ramach regulacji opracowanych dla specjalnych stref rewitalizacji.”

Zmiany w zasadach wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy

W związku z uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa, oraz rekomendowanymi zmianami w Uchwale Nr 111/10/2014 z dnia 30 grudnia 2014 r. o uchwaleniu „Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chrzanów na lata 2015-2019”, sugeruje się dokonanie zmiany w Uchwale NR XXII/188/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 6 września 2016 roku o zasadach wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Chrzanów oraz tymczasowych pomieszczeń, polegającej dodaniu Rozdziału 8: „Zasady wynajmowania lokali w gminnych zasobach społecznego budownictwa czynszowego” w brzmieniu:

- „§14. 1. Zasady wynajmowania lokali w gminnych zasobach społecznego budownictwa czynszowego są takie same jak zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów.
2. Zasady wynajmowania lokali w zasobach społecznego budownictwa czynszowego, realizowanego przez podmioty inne niż Gmina Chrzanów są analogiczne, jak zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów.
3. Wykonalność finansową i trwałość przedsięwzięć społecznego budownictwa czynszowego realizowanych przez podmioty inne niż Gmina Chrzanów, podmioty te udowadniają w studium wykonalności, którego akceptacja przez Burmistrza Chrzanowa jest warunkiem pozyskania dotacji w ramach regulacji opracowanych dla specjalnych stref rewitalizacji.

Specjalne Strefy Rewitalizacji

Specjalna Strefa Rewitalizacji Podobszaru Śródmieście

Dążąc do społecznej, gospodarczej i przestrzennej rewitalizacji terenów, dla których wyznacza się Podobszar Śródmieście, rekomenduje się Radzie Miejskiej w Chrzanowie ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji Śródmieście w rozumieniu Ustawy o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 r. (zwanej dalej **Ustawą**). Specjalna Strefa Rewitalizacji Śródmieście określana będzie dalej jako **SSRŚr**.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR obejmujących:

1. projekty i przedsięwzięcia opisane w rozdziale „Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych” niniejszego Programu, oraz
2. projekty i przedsięwzięcia, które mogą zostać wprowadzone do niniejszego Programu w wyniku jego aktualizacji,

rekomenduje się ustalenie **SSRŚr** na obszarze tożsamym z Podobszarem Śródmieście na okres 10 lat.

Uchwała w sprawie ustanowienia **SSRŚr** stanowić ma akt prawa miejscowego. W akcie tym przewiduje się zastosowanie następujących instrumentów:

- 1) Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta do opracowania projektów zmian tych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na Podobszarze Śródmieście, w obrębie których zakładać się będzie lokalizacje budynków służących rozwojowi społecznego budownictwa czynszowego, w rozumieniu art. 27. ust. 2. Ustawy, na nieruchomościach Gminy Chrzanów, w ramach realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
- 2) Na obszarze Strefy Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta do:
 - a) wykonywania prawa pierwokupu nieruchomości, położonych na terenie **SSRŚr** i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - b) przygotowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Chrzanowie o scaleniu i podziale nieruchomości położonych na terenie **SSRŚr** i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - c) występowania do Starosty Chrzanowskiego, wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, o wywłaszczenie nieruchomości, położonych na terenie **SSRŚr** i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - d) w odniesieniu do nieruchomości, dla których prowadzone będą procedury wywłaszczenia, stosuje się zapisy art. 31-32 Ustawy wraz z odesłaniami do Ustawy o gospodarce nieruchomościami. W szczególności odnosi się to do braku konieczności złożenia do depozytu sądowego odszkodowania w przypadku wywłaszczenia nieruchomości, o których mowa w art. 118a ustawy o gospodarce nieruchomościami, dla których nie zostały ustalone osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do tych nieruchomości.
- 3) Zgodnie z art. 109, ust. 1, pkt 4b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Gminie Chrzanów przysługuje prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości położonych na obszarze **SSRŚr**.
- 4) W czasie wykonywania robót budowlanych na obszarze **SSRŚr**, stosuje się zapisy art. 28-29 Ustawy, dotyczące:
 - a) informowania lokatora o przysługujących mu prawach związanych z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
 - b) opróżniania przez lokatora lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
 - c) przenoszenia lokatora do lokalu zamiennego w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,

- d) pokrywania kosztów przeprowadzki przez Gminę Chrzanów,
 - e) udostępniania lokatorowi, w ramach istniejącego stosunku prawnego, lokalu docelowego,
 - f) występowania do wojewody z wnioskiem o wydanie decyzji nakazującej opróżnienie lokalu w przypadku, gdy lokator nie opróżnił lokalu w terminie wskazanym przez Gminę.
- 5) Zaspokojenie roszczeń majątkowych dotyczących własności nieruchomości położonych na obszarze SSRŚr objętych przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi służącymi realizacji celu publicznego, następuje poprzez świadczenie pieniężne na zasadach opisanych w art. 33. Ustawy lub poprzez zaproponowanie właścicielowi nieruchomości zamiennej.
- 6) W przypadku gdy – na obszarze SSRŚr – w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR przewiduje się wykonywanie w odniesieniu do budynku robót budowlanych, a roboty te wykonywane przez Gminę stanowią realizację zadania własnego:
- a) w przypadku, opisanym w art. 199 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), polegającym na braku zgody odnośnie rozporządzenia budynkiem oraz wykonywania innych czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, w sytuacjach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd, sąd ten orzeknie mając na względzie cel zamierzonej czynności, interesy wszystkich współwłaścicieli oraz potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji,
 - b) w przypadku, opisanym w art. 24 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z 2004 r. Nr 141, poz. 1492 oraz z 2015 r. poz. 1168), polegającym na braku zgody wymaganej większości właścicieli lokali, zarząd lub zarządca nieruchomości, w której Gmina Chrzanów posiada co najmniej połowę udziałów w nieruchomości, może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeknie mając na względzie, obok celu zamierzonej czynności oraz interesów wszystkich właścicieli, także potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji.
- 7) W przypadku nieruchomości położonych na obszarze SSRŚr, Gmina Chrzanów udzielać będzie ich właścicielom lub użytkownikom wieczystym dotacji w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie robót budowlanych, polegających na (a) remoncie lub przebudowie, (b) pracach konserwatorskich i pracach restauratorskich w rozumieniu art. 3 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków, jeżeli wnioskowane działania służą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przy czym szczegółowe zasady udzielania dotacji określone będą w uchwale w sprawie ustanowienia SSRŚr, co obejmie:
- a) tryb postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji, uwzględniając:
 - i) formalny kształt i zakres problemowy wniosku o dotację, uzasadniający proponowany udział Gminy Chrzanów w finansowaniu konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - ii) formalny kształt i zakres problemowy umowy o dotację na współfinansowanie konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, zawieranej przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów,
 - iii) przedstawienie przez inicjatora robót dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku,
 - iv) opiniowanie wniosku kolejno przez:
 - (1) Urząd Miejski w Chrzanowie – pod względami: (a) formalno-prawnym, (b) intensywności współfinansowania do 50% kosztów robót, (c) wielkości współfinansowania w relacji do budżetu Gminy oraz (d) wiarygodności partnera / inicjatora robót,
 - (2) Komitet Rewitalizacji – pod względem merytorycznym, tj., zgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji oraz pod względem intensywności wsparcia – wielkości dofinansowania,
 - (3) Burmistrza Miasta – pod względem kompletności i spójności wszystkich opinii, jako podstawy wystąpienia do Rady Miejskiej w Chrzanowie o dotację dla konkretnego wniosku;
 - v) zatwierdzenie lub odrzucenie wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie,

- vi) w przypadku zatwierdzenia wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie – zawarcie przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów umowy o dotację na współfinansowanie robót,
- vii) system kontroli – przez Urząd Miejski w Chrzanowie – realizacji umowy o współfinansowanie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, służący weryfikacji zawartych w umowie: terminów realizacji, prawidłowości sprawozdawczości, kryterium/kryteriów uznania, że dotacja powinna zostać zwrócona;
- b) sposób rozliczania dotacji i warunki jej zwrotu, uwzględniając:
 - i) procedury wewnętrzne Urzędu Miejskiego w Chrzanowie, stosowane w przypadku ponoszenia wydatków majątkowych z budżetu Gminy,
 - ii) formalny tryb zwrotu dotacji w oparciu o negatywny wynik kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z uwzględnieniem procedur egzekucyjnych;
- c) dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku i rozliczenia dotacji, co obejmuje:
 - i) dokumenty potwierdzające władztwo nieruchomości: prawo własności, lub prawo użytkowania wieczystego;
 - ii) dokumenty uwiarygodniające zasadność przedsięwzięcia rewitalizacyjnego:
 - (1) pozycja na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - (2) potwierdzenie finansowej wykonalności przedsięwzięcia w jednej z postaci: (a) studium wykonalności, spełniającego wymogi SzOOP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego wraz ze zweryfikowanym wnioskiem o dofinansowanie, lub (b) promesę przyznania kredytu/pożyczki bankowej, lub (c) gotowość zaangażowania środków własnych przez inicjatora robót,
 - (3) w przypadku społecznego budownictwa czynszowego, celem opracowania studium wykonalności powinno być udowodnienie, że zasady wynajmowania lokali w zasobach tego budownictwa, realizowanych przez podmioty inne niż Gmina Chrzanów, mogą być identyczne z zasadami wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów,
 - (4) odpowiednie pozwolenia na budowę lub inne równoważne dokumenty, zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, gwarantujące legalność i prawidłowość wykonania robót budowlanych;
 - iii) dokumenty potwierdzające prawidłowy przebieg realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego: dokumenty budowy, protokoły odbioru częściowego lub całkowitego robót wraz z ewentualnymi dokumentami wydawanymi przez nadzór budowlany,
 - iv) dokumenty finansowe, powstałe w czasie realizacji budowy: faktury, rachunki,
 - v) szczegółowe wnioski o płatność, w zależności od schematu finansowania,
 - vi) wyniki kontroli, o ile była przeprowadzana;
- d) postanowienia, jakie powinna zawierać umowa o udzielenie dotacji:
 - i) strony umowy,
 - ii) przedmiot umowy, czyli opis rzeczowy i finansowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, objętego umową, wraz z odniesieniem do pozycji na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - iii) intensywność współfinansowania do 50% wartości robót, uzależniona od efektu społecznego przedsięwzięcia i możliwości współfinansowania przedsięwzięcia przez Gminę Chrzanów,
 - iv) harmonogram realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - v) źródła finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wskazaniem potwierdzenia pozyskania środków finansowych innych niż środki Gminy Chrzanów,
 - vi) harmonogram finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wyszczególnieniem wielkości oraz harmonogramu płatności z każdego ze źródeł finansowania,

- vii) system kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, uwzględniający: terminy kontroli, format sprawozdawczości oraz kryterium/kryteria uznania, że przedsięwzięcie jest realizowane niewłaściwie, a dotacja powinna zostać zwrócona,
 - viii) system ewaluacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, dokonywany 5 lat po zakończeniu realizacji i oceniający czy cele przedsięwzięcia rewitalizacyjnego zostały uzyskane, zawierający kryterium/kryteria uznania inicjatora robót za wiarygodnego partnera Gminy Chrzanów w prowadzeniu procesu rewitalizacji;
 - e) sposób gromadzenia informacji o udzielonych dotacjach, spójny z miejskim systemem archiwizacji oraz wymaganiami instytucji finansujących, szczególnie w przypadku wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i objętych Umową Partnerstwa pomiędzy Komisją Europejską a Rzeczpospolitą Polską.
- 8) Zgodnie z art. 36 i 45 Ustawy i na zasadach opisanych w art. 36, na obszarze SSRŚr wprowadza się specjalne regulacje dotyczące udzielania zamówień publicznych, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro. Regulacje te polegają na tym, że Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) nie stosuje się do:
- a) zamówień, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jeżeli ich wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz jeżeli zamówienia te udzielane są w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze SSRŚr,
 - b) zamówień udzielanych przez Urząd Miejski i gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki: (a) zamówienia wykonywane są na obszarze SSRŚr oraz realizują przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR, (b) wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, (c) zasadnicza część działalności wykonawcy wykonywana jest na Podobszarze Śródmieście, (d) przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy.
- 9) Zgodnie z art. 67 i art. 68, ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), ustalając cenę nieruchomości na terenie SSRŚr, Rada Miejska w Chrzanowie może udzielić bonifikaty od ceny ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 tej ustawy, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana na cele realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR.
- 10) Zgodnie z art. 124. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Starosta Chrzanowski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, może ograniczyć, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości położonych na terenie SSRŚr poprzez udzielenie zezwolenia na: (a) zakładanie na obiektach budowlanych elementów trakcji, znaków i sygnałów drogowych lub innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, urządzeń służących do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, a także urządzeń niezbędnych do korzystania z nich, oraz (b) urządzenie i utrzymywanie ogólnodostępnego ciągu pieszego, przebiegającego przez prześwity lub podcienia, w obrysie obiektu budowlanego, w przypadku, jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, o ile ograniczenie nastąpi zgodnie z aktualizacją któregośkolwiek z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmującego jakikolwiek fragment Podobszaru Śródmieście.
- 11) Zgodnie z art. 144 i 146 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz Gminy Chrzanów opłat adiacenckich. W odniesieniu do nieruchomości położonych na obszarze SSRŚr wysokość opłaty wynosi nie więcej niż 75% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po jej wybudowaniu.
- 12) Zgodnie z art. 1a, ust. 2a pkt 2 oraz art. 5 w ust. 1 w pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849, z późn. zm.):

- a) do gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się niezabudowanych gruntów, objętych Podobszarem Śródmieście i położonych na terenach, dla których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przewidują przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
- b) dla opisanych powyżej niezabudowanych gruntów, objętych Podobszarem Śródmieście, określając wysokość stawek podatku od nieruchomości, Rada Miejska w Chrzanowie nie może ustalić stawki przekraczającej rocznie 3 zł od 1 m² powierzchni.

Specjalna Strefa Rewitalizacji Podobszaru Kolonia Stella

Dążąc do społecznej, gospodarczej i przestrzennej rewitalizacji terenów, dla których wyznacza się Podobszar Kolonia Stella, rekomenduje się Radzie Miejskiej w Chrzanowie ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji Kolonia Stella w rozumieniu Ustawy. Specjalna Strefa Rewitalizacji Kolonia Stella określana będzie dalej jako **SSRKS**.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR obejmujących:

1. projekty i przedsięwzięcia opisane w rozdziale „Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych” niniejszego Programu,
oraz
2. projekty i przedsięwzięcia, które mogą zostać wprowadzone do niniejszego Programu w wyniku jego aktualizacji,

rekomenduje się ustalenie **SSRKS** na obszarze tożsamym z Podobszarem Kolonia Stella na okres 10 lat.

Uchwała w sprawie ustanowienia **SSRKS** stanowić ma akt prawa miejscowego. W akcie tym przewiduje się zastosowanie następujących instrumentów:

- 1) W przypadku podjęcia decyzji o budowie lub przebudowie istniejących budynków z terenu Podobszaru Kolonia Stella na cele społecznego budownictwa czynszowego, w rozumieniu art. 27. ust. 2. Ustawy, Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta do opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Podobszaru Kolonia Stella, w którym zostanie ustalona na nieruchomościach Gminy Chrzanów lokalizacja budynków służących rozwojowi społecznego budownictwa czynszowego, w ramach realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
- 2) Na obszarze Strefy Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta do:
 - a) wykonywania prawa pierwokupu nieruchomości, położonych na terenie SSRKS i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - b) przygotowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Chrzanowie o scaleniu i podziale nieruchomości położonych na terenie SSRKS i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - c) występowania do Starosty Chrzanowskiego, wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, o wywłaszczenie nieruchomości, położonych na terenie SSRKS i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - d) w odniesieniu do nieruchomości, dla których prowadzone będą procedury wywłaszczenia, stosuje się zapisy art. 31-32 Ustawy wraz z odesłaniami do Ustawy o gospodarce nieruchomościami. W szczególności odnosi się to do braku konieczności złożenia do depozytu sądowego odszkodowania w przypadku wywłaszczenia nieruchomości, o których mowa w art. 118a ustawy o gospodarce nieruchomościami, dla których nie zostały ustalone osoby, które wykazą, że przysługują im prawa rzeczowe do tych nieruchomości.

- 3) Zgodnie z art. 109, ust. 1, pkt 4b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Gminie Chrzanów przysługuje prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości położonych na obszarze SSRKS.
- 4) W czasie wykonywania robót budowlanych na obszarze SSRKS, stosuje się zapisy art. 28-29 Ustawy, dotyczące:
 - a) informowania lokatora o przysługujących mu prawach związanych z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
 - b) opróżniania przez lokatora lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
 - c) przenoszenia lokatora do lokalu zamiennego w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
 - d) pokrywania kosztów przeprowadzki przez Gminę Chrzanów,
 - e) udostępniania lokatorowi, w ramach istniejącego stosunku prawnego, lokalu docelowego,
 - f) występowania do wojewody z wnioskiem o wydanie decyzji nakazującej opróżnienie lokalu w przypadku, gdy lokator nie opróżnił lokalu w terminie wskazanym przez Gminę.
- 5) Zaspokojenie roszczeń majątkowych dotyczących własności nieruchomości położonych na obszarze SSRKS objętych przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi służącymi realizacji celu publicznego, następuje poprzez świadczenie pieniężne na zasadach opisanych w art. 33. Ustawy lub poprzez zaproponowanie właścicielowi nieruchomości zamiennej.
- 6) W przypadku gdy – na obszarze SSRKS – w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR przewiduje się wykonywanie w odniesieniu do budynku robót budowlanych, a roboty te wykonywane przez Gminę stanowią realizację zadania własnego:
 - a) w przypadku, opisanym w art. 199 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), polegającym na braku zgody odnośnie rozporządzenia budynkiem oraz wykonywania innych czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, w sytuacjach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd, sąd ten orzeknie mając na względzie cel zamierzonej czynności, interesy wszystkich współwłaścicieli oraz potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji,
 - b) w przypadku, opisanym w art. 24 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z 2004 r. Nr 141, poz. 1492 oraz z 2015 r. poz. 1168), polegającym na braku zgody wymaganej większości właścicieli lokali, zarząd lub zarządca nieruchomości, w której Gmina Chrzanów posiada co najmniej połowę udziałów w nieruchomości, może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeknie mając na względzie, obok celu zamierzonej czynności oraz interesów wszystkich właścicieli, także potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji.
- 7) W przypadku nieruchomości położonych na obszarze SSRKS, Gmina Chrzanów udzielać będzie ich właścicielom lub użytkownikom wieczystym dotacji w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie robót budowlanych, polegających na (a) remoncie lub przebudowie, (b) pracach konserwatorskich i pracach restauratorskich w rozumieniu art. 3 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków, jeżeli wnioskowane działania służą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przy czym szczegółowe zasady udzielania dotacji określone będą w uchwale w sprawie ustanowienia SSRKS, co obejmie:
 - a) tryb postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji, uwzględniając:
 - i) formalny kształt i zakres problemowy wniosku o dotację, uzasadniający proponowany udział Gminy Chrzanów w finansowaniu konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - ii) formalny kształt i zakres problemowy umowy o dotację na współfinansowanie konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, zawieranej przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów,
 - iii) przedstawienie przez inicjatora robót dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku,
 - iv) opiniowanie wniosku kolejno przez:

- (1) Urząd Miejski w Chrzanowie – pod względami: (a) formalno-prawnym, (b) intensywności współfinansowania do 50% kosztów robót, (c) wielkości współfinansowania w relacji do budżetu Gminy oraz (d) wiarygodności partnera / inicjatora robót,
 - (2) Komitet Rewitalizacji – pod względem merytorycznym, tj., zgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji oraz pod względem intensywności wsparcia – wielkości dofinansowania,
 - (3) Burmistrza Miasta – pod względem kompletności i spójności wszystkich opinii, jako podstawy wystąpienia do Rady Miejskiej w Chrzanowie o dotację dla konkretnego wniosku;
- v) zatwierdzenie lub odrzucenie wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie,
 - vi) w przypadku zatwierdzenia wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie – zawarcie przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów umowy o dotację na współfinansowanie robót,
 - vii) system kontroli – przez Urząd Miejski w Chrzanowie – realizacji umowy o współfinansowanie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, służący weryfikacji zawartych w umowie: terminów realizacji, prawidłowości sprawozdawczości, kryterium/kryteriów uznania, że dotacja powinna zostać zwrócona;
- b) sposób rozliczania dotacji i warunki jej zwrotu, uwzględniając:
 - i) procedury wewnętrzne Urzędu Miejskiego w Chrzanowie, stosowane w przypadku ponoszenia wydatków majątkowych z budżetu Gminy,
 - ii) formalny tryb zwrotu dotacji w oparciu o negatywny wynik kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z uwzględnieniem procedur egzekucyjnych;
 - c) dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku i rozliczenia dotacji, co obejmuje:
 - i) dokumenty potwierdzające władztwo nieruchomości: prawo własności, lub prawo użytkowania wieczystego;
 - ii) dokumenty uwiarygodniające zasadność przedsięwzięcia rewitalizacyjnego:
 - (1) pozycja na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - (2) potwierdzenie finansowej wykonalności przedsięwzięcia w jednej z postaci: (a) studium wykonalności, spełniającego wymogi SzOOP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego wraz ze zweryfikowanym wnioskiem o dofinansowanie, lub (b) promesę przyznania kredytu/pożyczki bankowej, lub (c) gotowość zaangażowania środków własnych przez inicjatora robót,
 - (3) w przypadku społecznego budownictwa czynszowego, celem opracowania studium wykonalności powinno być udowodnienie, że zasady wynajmowania lokali w zasobach tego budownictwa, realizowanych przez podmioty inne niż Gmina Chrzanów, mogą być identyczne z zasadami wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów,
 - (4) odpowiednie pozwolenia na budowę lub inne równoważne dokumenty, zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, gwarantujące legalność i prawidłowość wykonania robót budowlanych;
 - iii) dokumenty potwierdzające prawidłowy przebieg realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego: dokumenty budowy, protokoły odbioru częściowego lub całkowitego robót wraz z ewentualnymi dokumentami wydawanymi przez nadzór budowlany,
 - iv) dokumenty finansowe, powstałe w czasie realizacji budowy: faktury, rachunki,
 - v) szczegółowe wnioski o płatność, w zależności od schematu finansowania,
 - vi) wyniki kontroli, o ile była przeprowadzana;
 - d) postanowienia, jakie powinna zawierać umowa o udzielenie dotacji:
 - i) strony umowy,

- ii) przedmiot umowy, czyli opis rzeczowy i finansowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, objętego umową, wraz z odniesieniem do pozycji na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - iii) intensywność współfinansowania do 50% wartości robót, uzależniona od efektu społecznego przedsięwzięcia i możliwości współfinansowania przedsięwzięcia przez Gminę Chrzanów,
 - iv) harmonogram realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - v) źródła finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wskazaniem potwierdzenia pozyskania środków finansowych innych niż środki Gminy Chrzanów,
 - vi) harmonogram finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wyszczególnieniem wielkości oraz harmonogramu płatności z każdego ze źródeł finansowania,
 - vii) system kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, uwzględniający: terminy kontroli, format sprawozdawczości oraz kryterium/kryteria uznania, że przedsięwzięcie jest realizowane niewłaściwie, a dotacja powinna zostać zwrócona,
 - viii) system ewaluacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, dokonywany 5 lat po zakończeniu realizacji i oceniający czy cele przedsięwzięcia rewitalizacyjnego zostały uzyskane, zawierający kryterium/kryteria uznania inicjatora robót za wiarygodnego partnera Gminy Chrzanów w prowadzeniu procesu rewitalizacji;
- e) sposób gromadzenia informacji o udzielonych dotacjach, spójny z miejskim systemem archiwizacji oraz wymaganiami instytucji finansujących, szczególnie w przypadku wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i objętych Umową Partnerstwa pomiędzy Komisją Europejską a Rzeczpospolitą Polską.
- 8) Zgodnie z art. 36 i 45 Ustawy i na zasadach opisanych w art. 36, na obszarze SSRKS wprowadza się specjalne regulacje dotyczące udzielania zamówień publicznych, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro. Regulacje te polegają na tym, że Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) nie stosuje się do:
- a) zamówień, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jeżeli ich wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz jeżeli zamówienia te udzielane są w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze SSRKS,
 - b) zamówień udzielanych przez Urząd Miejski i gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki: (a) zamówienia wykonywane są na obszarze SSRKS oraz realizują przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR, (b) wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, (c) zasadnicza część działalności wykonawcy wykonywana jest na Podobszarze Kolonia Stella, (d) przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy.
- 9) Zgodnie z art. 67 i art. 68, ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), ustalając cenę nieruchomości na terenie SSRKS, Rada Miejska w Chrzanowie może udzielić bonifikaty od ceny ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 tej ustawy, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana na cele realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR.
- 10) Zgodnie z art. 124. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Starosta Chrzanowski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, może ograniczyć, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości położonych na terenie SSRŚr poprzez udzielenie zezwolenia na: (a) zakładanie na obiektach budowlanych elementów trakcji, znaków i sygnałów drogowych lub innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, urządzeń służących do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, a także urządzeń niezbędnych do korzystania z nich, oraz (b) urządzenie i utrzymywanie ogólnodostępnego ciągu pieszego, przebiegającego przez prześwity lub podcienia, w obrysie obiektu budowlanego, w przypadku,

jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, o ile ograniczenie nastąpi zgodnie z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego Podobszar Kolonia Stella.

- 11) Zgodnie z art. 144 i 146 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz Gminy Chrzanów opłat adiacenckich. W odniesieniu do nieruchomości położonych na obszarze SSRKS wysokość opłaty wynosi nie więcej niż 75% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po jej wybudowaniu.

Specjalna Strefa Rewitalizacji Podobszaru Kolonia Rospontowa

Dążąc do społecznej, gospodarczej i przestrzennej rewitalizacji terenów, dla których wyznacza się Podobszar Kolonia Rospontowa, rekomenduje się Radzie Miejskiej w Chrzanowie ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji Kolonia Rospontowa w rozumieniu Ustawy, Specjalna Strefa Rewitalizacji Kolonia Rospontowa określana będzie dalej jako **SSRKR**.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR obejmujących:

1. projekty i przedsięwzięcia opisane w rozdziale „Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych” niniejszego Programu, oraz
2. projekty i przedsięwzięcia, które mogą zostać wprowadzone do niniejszego Programu w wyniku jego aktualizacji,

rekomenduje się ustalenie **SSRKR** na obszarze tożsamym z Podobszarem Kolonia Rospontowa na okres 10 lat.

Uchwała w sprawie ustanowienia **SSRKR** stanowić ma akt prawa miejscowego. W akcie tym przewiduje się zastosowanie następujących instrumentów:

- 1) W przypadku podjęcia decyzji o budowie lub przebudowie istniejących budynków z terenu Podobszaru Kolonia Rospontowa na cele społecznego budownictwa czynszowego, w rozumieniu art. 27. ust. 2. Ustawy, Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta Chrzanowa do opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Podobszaru Kolonia Rospontowa, w którym zostanie ustalona na nieruchomościach Gminy Chrzanów lokalizacja budynków służących rozwojowi społecznego budownictwa czynszowego, w ramach realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
- 2) Na obszarze Strefy Rada Miejska w Chrzanowie upoważnia Burmistrza Miasta Chrzanowa do:
 - a) wykonywania prawa pierwokupu nieruchomości, położonych na terenie SSRKR i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - b) przygotowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Chrzanowie o scaleniu i podziale nieruchomości położonych na terenie SSRKR i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - c) występowania do Starosty Chrzanowskiego, wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, o wywłaszczenie nieruchomości, położonych na terenie SSRKR i niezbędnych dla realizacji zakresu przedmiotowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, objętych niniejszym Programem;
 - d) w odniesieniu do nieruchomości, dla których prowadzone będą procedury wywłaszczenia, stosuje się zapisy art. 31-32 Ustawy wraz z odesłaniami do Ustawy o gospodarce nieruchomościami. W szczególności odnosi się to do braku konieczności złożenia do depozytu sądowego odszkodowania w przypadku wywłaszczenia nieruchomości, o których mowa w art. 118a ustawy o gospodarce nieruchomościami, dla których nie zostały ustalone osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do tych nieruchomości.

- 3) Zgodnie z art. 109, ust. 1, pkt 4b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Gminie Chrzanów przysługuje prawo pierwokupu w przypadku sprzedaży nieruchomości położonych na obszarze SSRKR.
- 4) W czasie wykonywania robót budowlanych na obszarze SSRKR, stosuje się zapisy art. 28-29 Ustawy, dotyczące:
 - a) informowania lokatora o przysługujących mu prawach związanych z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
 - b) opróżniania przez lokatora lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
 - c) przenoszenia lokatora do lokalu zamiennego w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
 - d) pokrywania kosztów przeprowadzki przez Gminę Chrzanów.
 - e) udostępniania lokatorowi, w ramach istniejącego stosunku prawnego, lokalu docelowego,
 - f) występowania do wojewody z wnioskiem o wydanie decyzji nakazującej opróżnienie lokalu w przypadku, gdy lokator nie opróżnił lokalu w terminie wskazanym przez Gminę.
- 5) Zaspokojenie roszczeń majątkowych dotyczących własności nieruchomości położonych na obszarze SSRKR objętych przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi służącymi realizacji celu publicznego, następuje poprzez świadczenie pieniężne na zasadach opisanych w art. 33. Ustawy lub poprzez zaproponowanie właścicielowi nieruchomości zamiennej.
- 6) W przypadku gdy – na obszarze SSRKR – w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR przewiduje się wykonywanie w odniesieniu do budynku robót budowlanych, a roboty te wykonywane przez Gminę stanowią realizację zadania własnego:
 - a) w przypadku, opisanym w art. 199 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), polegającym na braku zgody odnośnie rozporządzenia budynkiem oraz wykonywania innych czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, w sytuacjach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd, sąd ten orzeknie mając na względzie cel zamierzonej czynności, interesy wszystkich współwłaścicieli oraz potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji,
 - b) w przypadku, opisanym w art. 24 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903, z 2004 r. Nr 141, poz. 1492 oraz z 2015 r. poz. 1168), polegającym na braku zgody wymaganej większości właścicieli lokali, zarząd lub zarządca nieruchomości, w której Gmina Chrzanów posiada co najmniej połowę udziałów w nieruchomości, może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeknie mając na względzie, obok celu zamierzonej czynności oraz interesów wszystkich właścicieli, także potrzebę realizacji gminnego programu rewitalizacji.
- 7) W przypadku nieruchomości położonych na obszarze SSRKR, Gmina Chrzanów udzielać będzie ich właścicielom lub użytkownikom wieczystym dotacji w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie robót budowlanych, polegających na (a) remoncie lub przebudowie, (b) pracach konserwatorskich i pracach restauratorskich w rozumieniu art. 3 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków, jeżeli wnioskowane działania służą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przy czym szczegółowe zasady udzielania dotacji określone będą w uchwale w sprawie ustanowienia SSRKR, co obejmuje:
 - a) tryb postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji, uwzględniając:
 - i) formalny kształt i zakres problemowy wniosku o dotację, uzasadniający proponowany udział Gminy Chrzanów w finansowaniu konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - ii) formalny kształt i zakres problemowy umowy o dotację na współfinansowanie konkretnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, zawieranej przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów,
 - iii) przedstawienie przez inicjatora robót dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku,
 - iv) opiniowanie wniosku kolejno przez:

- (1) Urząd Miejski w Chrzanowie – pod względami: (a) formalno-prawnym, (b) intensywności współfinansowania do 50% kosztów robót, (c) wielkości współfinansowania w relacji do budżetu Gminy oraz (d) wiarygodności partnera / inicjatora robót,
- (2) Komitet Rewitalizacji – pod względem merytorycznym, tj., zgodności z Gminnym Programem Rewitalizacji oraz pod względem intensywności wsparcia – wielkości dofinansowania,
- (3) Burmistrza Miasta – pod względem kompletności i spójności wszystkich opinii, jako podstawy wystąpienia do Rady Miejskiej w Chrzanowie o dotację dla konkretnego wniosku;
- v) zatwierdzenie lub odrzucenie wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie,
- vi) w przypadku zatwierdzenia wniosku przez Radę Miejską w Chrzanowie – zawarcie przez inicjatora robót z Gminą Chrzanów umowy o dotację na współfinansowanie robót,
- vii) system kontroli – przez Urząd Miejski w Chrzanowie – realizacji umowy o współfinansowanie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, służący weryfikacji zawartych w umowie: terminów realizacji, prawidłowości sprawozdawczości, kryterium/kryteriów uznania, że dotacja powinna zostać zwrócona;
- b) sposób rozliczania dotacji i warunki jej zwrotu, uwzględniając:
 - i) procedury wewnętrzne Urzędu Miejskiego w Chrzanowie, stosowane w przypadku ponoszenia wydatków majątkowych z budżetu Gminy,
 - ii) formalny tryb zwrotu dotacji w oparciu o negatywny wynik kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z uwzględnieniem procedur egzekucyjnych;
- c) dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku i rozliczenia dotacji, co obejmuje:
 - i) dokumenty potwierdzające władztwo nieruchomości: prawo własności, lub prawo użytkowania wieczystego;
 - ii) dokumenty uwiarygodniające zasadność przedsięwzięcia rewitalizacyjnego:
 - (1) pozycja na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - (2) potwierdzenie finansowej wykonalności przedsięwzięcia w jednej z postaci: (a) studium wykonalności, spełniającego wymogi SzOOP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego wraz ze zweryfikowanym wnioskiem o dofinansowanie, lub (b) promesę przyznania kredytu/pożyczki bankowej, lub (c) gotowość zaangażowania środków własnych przez inicjatora robót,
 - (3) w przypadku społecznego budownictwa czynszowego, celem opracowania studium wykonalności powinno być udowodnienie, że zasady wynajmowania lokali w zasobach tego budownictwa, realizowanych przez podmioty inne niż Gmina Chrzanów, mogą być identyczne z zasadami wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chrzanów,
 - (4) odpowiednie pozwolenia na budowę lub inne równoważne dokumenty, zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, gwarantujące legalność i prawidłowość wykonania robót budowlanych;
 - iii) dokumenty potwierdzające prawidłowy przebieg realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego: dokumenty budowy, protokoły odbioru częściowego lub całkowitego robót wraz z ewentualnymi dokumentami wydawanymi przez nadzór budowlany,
 - iv) dokumenty finansowe, powstałe w czasie realizacji budowy: faktury, rachunki,
 - v) szczegółowe wnioski o płatność, w zależności od schematu finansowania,
 - vi) wyniki kontroli, o ile była przeprowadzana;
- d) postanowienia, jakie powinna zawierać umowa o udzielenie dotacji:
 - i) strony umowy,

- ii) przedmiot umowy, czyli opis rzeczowy i finansowy przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, objętego umową, wraz z odniesieniem do pozycji na liście przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR,
 - iii) intensywność współfinansowania do 50% wartości robót, uzależniona od efektu społecznego przedsięwzięcia i możliwości współfinansowania przedsięwzięcia przez Gminę Chrzanów,
 - iv) harmonogram realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - v) źródła finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wskazaniem potwierdzenia pozyskania środków finansowych innych niż środki Gminy Chrzanów,
 - vi) harmonogram finansowania przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, z wyszczególnieniem wielkości oraz harmonogramu płatności z każdego ze źródeł finansowania,
 - vii) system kontroli realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, uwzględniający: terminy kontroli, format sprawozdawczości oraz kryterium/kryteria uznania, że przedsięwzięcie jest realizowane niewłaściwie, a dotacja powinna zostać zwrócona,
 - viii) system ewaluacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, dokonywany 5 lat po zakończeniu realizacji i oceniający czy cele przedsięwzięcia rewitalizacyjnego zostały uzyskane, zawierający kryterium/kryteria uznania inicjatora robót za wiarygodnego partnera Gminy Chrzanów w prowadzeniu procesu rewitalizacji;
- e) sposób gromadzenia informacji o udzielonych dotacjach, spójny z miejskim systemem archiwizacji oraz wymaganiami instytucji finansujących, szczególnie w przypadku wykorzystania środków pochodzących z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i objętych Umową Partnerstwa pomiędzy Komisją Europejską a Rzeczpospolitą Polską.
- 8) Zgodnie z art. 36 i 45 Ustawy i na zasadach opisanych w art. 36, na obszarze SSRKR wprowadza się specjalne regulacje dotyczące udzielania zamówień publicznych, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro. Regulacje te polegają na tym, że Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) nie stosuje się do:
- a) zamówień, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jeżeli ich wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz jeżeli zamówienia te udzielane są w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze SSRKR,
 - b) zamówień udzielanych przez Urząd Miejski i gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki: (a) zamówienia wykonywane są na obszarze SSRKR oraz realizują przedsięwzięcia rewitalizacyjne GPR, (b) wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, (c) zasadnicza część działalności wykonawcy wykonywana jest na Podobszarze Kolonia Rospontowa, (d) przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy.
- 9) Zgodnie z art. 67 i art. 68, ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), ustalając cenę nieruchomości na terenie SSRKR, Rada Miejska w Chrzanowie może udzielić bonifikaty od ceny ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 tej ustawy, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana na cele realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR.
- 10) Zgodnie z art. 124. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), Starosta Chrzanowski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, może ograniczyć, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości położonych na terenie SSRŚr poprzez udzielenie zezwolenia na: (a) zakładanie na obiektach budowlanych elementów trakcji, znaków i sygnałów drogowych lub innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, urządzeń służących do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, a także urządzeń niezbędnych do korzystania z nich, oraz (b) urządzenie i utrzymywanie ogólnodostępnego ciągu pieszego, przebiegającego przez prześwity lub podcienia, w obrysie obiektu budowlanego, w przypadku,

jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody, o ile ograniczenie nastąpi zgodnie z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego Podobszar Kolonia Rospontowa.

- 11) Zgodnie z art. 144 i 146 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774), właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz Gminy Chrzanów opłat adiacenckich. W odniesieniu do nieruchomości położonych na obszarze SSRKR wysokość opłaty wynosi nie więcej niż 75% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po jej wybudowaniu.

Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Obszaru Rewitalizacji

Procesy rewitalizacyjne powinny toczyć się we właściwie ukształtowanych ramach przestrzennych uwzględniających stan istniejący wynikający z przeprowadzonej diagnozy, uwarunkowania i potencjały funkcjonalno-przestrzenne tkwiące w obszarze oraz uwarunkowania formalne – planistyczne wynikające z obowiązujących w gminie Chrzanów dokumentów i regulacji. W celu wizualizacji planowanych zmian w poszczególnych podobszarach rewitalizacji opracowano załącznik graficzny, w którym:

1. Wyznaczono obszary o wspólnej, lokalnej charakterystyce funkcjonalno-przestrzennej, dla których określone zostały specyficzne kierunki i rodzaje działań. :
 - Obszar staromiejski
 - Obszar śródmiejski,
 - Obszar o charakterze przedmiejskim,
 - Obszary o charakterze podmiejskim,
 - Obszar o charakterze zabudowy blokowej,
 - Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej – historycznej,
 - Obszar funkcji publicznych.
2. Wyróżniono kategorie kluczowych interwencji, to jest wymagających podjęcia priorytetowych działań:
 - Kluczowy obszar interwencji: *część obszaru wykazujący szczególne cechy degradacji pod względem funkcjonalno-przestrzennym i/lub technicznym o priorytetowym znaczeniu dla funkcjonowania podobszaru rewitalizacji.*
 - Kluczowa oś interwencji *ciąg funkcjonalno-przestrzenny i/lub kompozycyjny, zazwyczaj związany z układem komunikacyjnym, wiążący podstawowe funkcje obszaru, stanowiący oś aktywności wywołujących efekty rewitalizacyjne.*
 - Kluczowy węzeł interwencji: *miejsce, fragment obszaru o cechach punktowych stanowiący dominantę przestrzenną lub węzeł funkcjonalny, którego przekształcenie wywołuje skoncentrowany efekt rewitalizacyjny.*
3. Wskazano obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz tereny, co do których proponuje się objęcie takimi planami.

Kierunki działań dla Podobszaru Śródmieście

Kierunki wspólne

- Zachowanie i eksponowanie różnorodności ukształtowanych, historycznych układów

urbanistycznych Śródmieścia z wytworzeniem harmonijnych powiązań i sieci dostępności:

- Obszaru Staromiejskiego z układem przyrynkowym Starego Miasta, ciągu ul. Krakowskiej oraz kompleksu Parku Miejskiego,
- Obszaru Śródmiejskiego z osią Alei Henryka, oraz regularnym ortogonalnym układem kwartałów zabudowy mieszkaniowej o charakterze przedmiejskim – Obszaru Zabudowy Przedmiejskiej,
- Zachowanych i czytelnych ciągów typu „ulicowego” o charakterze podmiejskim – Obszarów Zabudowy Podmiejskiej – liniowych układów ulic: Świętokrzyskiej, Kadłubek i 29 Listopada,
- Przekształcenie i rekompozycja układu przestrzennego Obszaru Funkcji Publicznych w pn. części podobszaru,
- Uporządkowanie i zharmonizowanie zespołów i enklaw wielkokubaturowej zabudowy typu osiedlowego, blokowego – Obszaru Zabudowy Wielorodzinnej – Blokowej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

Obszar Staromiejski

1. Zachowanie charakteru zabytkowego układu przestrzennego Starego Miasta. Wzmocnienie ciągu ul. Krakowska – Rynek – Park Miejski jako głównego ciągu funkcjonalnego w powiązaniu z osią al. Henryka. Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych szczególnie w parterach budynków,
3. Ochrona i uzupełnienie istniejącej zabudowy kwartałowej w szczególności we wschodniej części obszaru, z dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
4. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki elewacji i jej kompozycji
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia przestrzeni publicznych, o charakterze reprezentacyjnej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji
7. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
8. Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
9. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszar Śródmiejski

1. Zachowanie/przywrócenie charakteru głównej/reprezentacyjnej ulicy miejskiej. Utrzymanie charakteru zabudowy, jako wielorodzinnej typu kamienica o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych szczególnie w parterach budynków,
3. Kontynuacja/uzupełnienie istniejącej zabudowy pierzejowej, z nawiązaniem/ dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
4. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki elewacji i jej kompozycji,
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia przestrzeni publicznych, o charakterze reprezentacyjnej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie

- dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uporządkowanie istniejącej zieleni w szczególności szpalerów ulicznych z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Uzupełnienie przestrzeni ulicy o „zielone aneksy” – skwery powiązane kompozycyjnie z przestrzenią Alei,
 7. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji
 8. Rekompozycja skrzyżowania al. Henryka z ul. Sienną, jako funkcjonalnej i kompozycyjnej „bramy do miasta” oraz zaakcentowanie skrzyżowania z ul. Sądową jako zwieńczenia/zamknięcia ciągu ulicy i „bramy” do Starego Miasta
 9. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
 10. Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
 11. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze podmiejskim

1. Zachowanie unikalnego charakteru dzielnicy podmiejskiej w układzie kwartalowym z zabudową typu „dom w ogrodzie”. Utrzymanie charakteru zabudowy mieszkalnej, jako jedno- i wielorodzinnej z miejscowym dopuszczeniem nieuciążliwych usług,
2. Kontynuacja istniejącej zabudowy z linią zabudowy cofniętą w stosunku do pasa drogowego i przedogródkami, z nawiązaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
3. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia wnętrz ulicznych, jako podstawowej formy przestrzeni publicznej. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
4. Uporządkowanie istniejącej zieleni w szczególności przydomowej,
5. Uspokojenie ruchu poprzez czasowe ograniczenia postoju pojazdów, z priorytetem dla dojazdu mieszkańców do posesji,
6. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
7. Realizacja wytycznych konserwatorskich dla stref A i B ochrony konserwatorskiej,
8. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze przedmiejskim

1. Zachowanie charakteru tradycyjnej/historycznego układu „ulicowego” charakterystycznego dla dawnych przedmieść. Utrzymanie charakteru zabudowy, jako jednorodzinnej o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Kontynuacja istniejącej zabudowy z linią zabudowy w granicy pasa drogowego nawiązaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków
3. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki elewacji i jej kompozycji
4. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia wnętrz ulicznych, jako podstawowej formy przestrzeni publicznej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam,
5. Uregulowanie ruchu, w szczególności wyznaczenie skupisk miejsc postojowych w na granicy z obszarami: staromiejskim i śródmiejskim zapewnienie dostępności dla ruchu rowerowego,
6. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
7. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze zabudowy wielorodzinnej - blokowej

1. Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej,

2. Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych.
3. Wytworzenie/wzmocnienie powiązań z centrami handlowo-usługowymi.
4. Przebudowa i wyposażenie przestrzeni międzyblokowej, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
5. Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń.
6. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
7. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej.
8. Integracja przestrzeni osiedlowej z otaczającą tkanką o lokalnym charakterze poprzez wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych.

Obszar funkcji publicznych

1. Rekompozycja i integracja głównych funkcji użyteczności publicznej Śródmieścia,
2. Kontynuacja/uzupełnienie istniejącej zabudowy pierzejowej, we wschodniej części wzdłuż ul. Krakowskiej z nawiązaniem/ dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu istniejącej zabudowy.
3. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych we wschodniej części obszaru,
4. Przebudowa targowiska i włączenie go w system przestrzeni publicznych.
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia oraz wytworzenie wzajemnych powiązań - ciągów przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uporządkowanie istniejącej zieleni z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Powiązanie kompozycji terenów zielonych z układem wnętrza, jako elementu spajającego różnej ich rodzaju i charakteru.
7. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji, zapewnienie dostatecznej liczby miejsc parkingowych dla obsługi obszaru.
8. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
9. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA PODOBSZARU ROSPONTOWA

Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej - historycznej

- Zachowanie i eksponowanie walorów i różnorodności ukształtowanego, historycznego układu zabudowy osiedlowej z początku XX wieku z harmonijną integracją z enklawami późniejszej zabudowy,
- Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
- Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej. Uzupełnienie funkcji o elementy infrastruktury społecznej.
- Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych.
- Poprawa dostępności do infrastruktury usługowej.
- Przebudowa i wyposażenie przestrzeni między budynkami mieszkalnymi, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
- Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie

nowych, uzupełniających nasadzeń. Ochrona i rewaloryzacja obszaru zieleni wzdłuż doliny rzeki Chechło oraz jej przekształcenie w przestrzeń o charakterze parkowym z programem wypoczynkowo-rekreacyjnym,

- Uporządkowanie i zharmonizowanie istniejącej enklawy wielkokubaturowej zabudowy blokowej,
- Uspokojenie ruchu wewnątrz osiedla poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
- Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA PODOBSZARU STELLA

Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej - historycznej

- Zachowanie i eksponowanie walorów ukształtowanego, historycznego układu zabudowy osiedlowej z początku XX wieku,
- Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy B ochrony konserwatorskiej,
- Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej. Uzupełnienie zakresu dostępnej infrastruktury społecznej,
- Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- Poprawa dostępności do infrastruktury usługowej,
- Rekompozycja i przebudowa terenu u zbiegu ulic: Pogórskiej i Kolonia Stella, jak przestrzeni publicznej o reprezentacyjnym charakterze parku miejskiego, stanowiącego element identyfikacji osiedla, uporządkowanie jego wystroju i wyposażenia,
- Przebudowa i wyposażenie przestrzeni między budynkami mieszkalnymi, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
- Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Ochrona i rewaloryzacja obszaru zieleni wzdłuż toru kolejowego oraz jej przekształcenie w przestrzeń o charakterze parkowym, z programem wypoczynkowo-rekreacyjnym,
- Uporządkowanie i zharmonizowanie enklawy wielkokubaturowej zabudowy blokowej,
- Uspokojenie ruchu wewnątrz osiedla poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
- Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

WSKAZANIA DLA PRAC PLANISTYCZNYCH

Podobszar Śródmieście

Na tym podobszarze obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp):

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu byłego Domu Dziecka w rejonie ul. Focha, Kościuszki, Sokoła w Chrzanowie
Uchwała Nr LII/493/06 z dnia 20 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 11.08.2006 r.,

- Nr 483, poz. 2952)
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu między ul. Dobczycką, Świętokrzyską, Sądową i Al. Henryka w Chrzanowie
Uchwała Nr XIX/130/95 z dnia 7 listopada 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 10.01.1996 r., Nr 2, poz. 5)
 3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla istniejących węzłów komunikacyjnych przy ul. Trzebińskiej i Kusocińskiego w Chrzanowie
Uchwała Nr XV/191/07 z dnia 30 października 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 14.12.2007 r., Nr 951, poz. 6598)
 4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską i ul. 29 Listopada w Chrzanowie (zabudowa wielofunkcyjna w tym obiekty handlowe o pow. powyżej 400 m² sprzedaży)
Uchwała Nr XLIX/707/10 z dnia 29 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 16.07.2010 r., Nr 363, poz. 2507)
 5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garmcarską i ul. Kusocińskiego w Chrzanowie
Uchwała Nr XI/127/11 z dnia 30 sierpnia 2011 r., (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 13.09.2011 r., Nr 433, poz. 4086)
 6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Al. Henryka, ul. Mickiewicza, ul. Słowackiego w Chrzanowie
uchwała Nr XX/232/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 15.05.2012 r., poz. 2303)
 7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego między ul. Garmcarską, ul. 29-go Listopada, ul. Kadłubek, ul. Sądową, ul. Świętokrzyską, ul. Dobczycką, ul. Ogrodową, ul. Mickiewicza i ul. Matejki w Chrzanowie
Uchwała Nr XXX/363/2013 z dnia 26 lutego 2013 r. (ogł. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 7 marca 2013 r., poz. 1905)
 8. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garmcarską i ul. Kusocińskiego w Chrzanowie.
Uchwała nr X/83/2015 z dnia 1 września 2015 r. (0,09 ha) (ogł. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 8 września 2015 r., poz. 5240)

Powyższe mpzp obejmują większość Obszaru staromiejskiego oraz Obszaru funkcji publicznych. Z uwagi na fakt, że uchwalane były w różnym czasie i w odniesieniu do poszczególnych fragmentów podobszaru rewitalizacji, jak również nieobjęcia uregulowaniami planistycznymi pozostałej części podobszaru, wskazuje się zasadność objęcia mpzp całego Podobszaru Rewitalizacji „Śródmieście” w jego wyznaczonych granicach. Plan taki, inkorporując ustalenia planów obowiązujących oraz wiążąc je z pozostałą częścią podobszaru umożliwi prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych pod względem przestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych.

Podobszar Rospontowa

Podobszar ten nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego, dla umożliwienia prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych pod względem przestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych, wskazuje się na konieczność objęcia mpzp całości Podobszaru „Rospontowa” w jego wyznaczonych granicach.

Podobszar Stella

Podobszar ten nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego, dla umożliwienia prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych pod względem

przeestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych, wskazuje się na konieczność objęcia mpzp całości Podobszaru „Stella” w jego wyznaczonych granicach.

Powyższe propozycje zmian funkcjonalno-przeestrzennych Obszaru Rewitalizacji wskazują na zasadność dokonania zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chrzanów, zgodnie z opisanymi powyżej wytycznymi. Kierunki zmian w poszczególnych Podobszarach Rewitalizacji przedstawiono na załącznikach graficznych do GPR, opracowanych zgodnie z art. 15.1. ust. 14) Ustawy. Rysunki powyższe stanowią Załącznik nr 5 do GPR.

VI. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wykaz projektów stanowiących na etapie opracowywania GPR podstawowe i planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawiera Załącznik nr 2.

Doświadczenia z wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji w poprzednich okresach programowania oraz wymagania stawiane wobec GPR w okresie 2014-2020, wpłynęły na decyzję o rozbudowaniu systemu współpracy z wnioskodawcami i beneficjentami projektów rewitalizacyjnych.

W czasie oddawania projektu założono następujący sposób postępowania:

1. **Nabór, który poprzedzony był warsztatami dla projektodawców, trwał do 7 listopada 2016 r..** Miał na celu pozyskanie projektów/przedsięwzięć do włączenia do GPR;
2. **Kolejny etap** poświęcony będzie wyłonieniu konkretnych projektów o charakterze uzupełniającym i włączeniu ich do GPR, w tym uwzględnieniu w szacunkowym planie finansowym i wśród wskaźników realizacji Programu. Etap ten nastąpi w trakcie konsultacji społecznych, w tym z mieszkańcami obszaru rewitalizacji;
3. **W trybie oceny GPR i przyjętego systemu modyfikacji możliwe będzie dalsze włączanie wniosków**, pozwalające na sukcesywne tworzenie projektów, z udziałem społeczności lokalnej obszaru rewitalizacji.

W wyniku pierwszego naboru pozyskano 42 projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, przygotowane w stopniu umożliwiającym ich włączenie na listę podstawowych projektów. Projekty te mają charakter inwestycyjny, co oznacza konieczność uzupełnienia przedsięwzięć w ramach opisu uzupełniającego o działania o charakterze „miękkim”. **W związku z powyższym rekomenduje się przeprowadzenie konsultacji społecznych z uwzględnieniem udziału mieszkańców i organizacji z wyznaczonych obszarów rewitalizacji, a następnie w ich wyniku wyłonienia nowych, z uwzględnieniem w planie finansowym i wśród wskaźników realizacji Programu.**

Łącznie złożono 42 projekty, z których wszystkie spełniają kryteria w kwestii właściwości beneficjenta/wnioskodawcy oraz lokalizacji w obszarze rewitalizacji. Termin realizacji projektów mieści się w okresie programowania Unii Europejskiej 2014-2020.

Wnioskodawcy projektów to podmioty i instytucje reprezentujące Gminę Chrzanów, w tym samorządową instytucję kultury – Muzeum w Chrzanowie, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkołę Podstawową oraz liczne wspólnoty mieszkaniowe.

Projekty, aby mogły ubiegać się o dofinansowanie z działania 11.1.1 RPO WM wymagają dopracowania pod kątem zgodności z zasadami kwalifikowania projektów i wydatków w ramach RPO WM lub wskazywać inne źródła finansowania, w tym szczególnie na pokrycie kosztów niekwalifikowanych w RPO.

Projekty zakładają co najmniej neutralny lub pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego, gwarantują, że żadne grupy nie będą wykluczone lub dyskryminowane w ramach podejmowanych działań, co do zasady przyczyniają się do wzrostu jakości przestrzeni oraz atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji jako całości i każdego z podobszarów.

VII. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań

Do przedsięwzięć, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów GPR, zaliczyć należy:

- odpowiednie usytuowanie organizacyjne i kompetencyjne Pełnomocnika ds. Rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji;
- stworzenie procedury pracy z lokalną społecznością w zakresie identyfikacji potrzeb obszaru rewitalizacji oraz przedsięwzięć, poprzez:
aktywizację i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji
rozwój inicjatywy lokalnej jako sposobu współpracy mieszkańców i samorządu miejskiego
- określenie i przyznanie w ramach Budżetu Gminy środków na zarządzanie GPR;
- uwzględnienie obszarów rewitalizacji i celów rewitalizacji w procedurach Gminy Chrzanów w kontekście polityki współpracy z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami (ukierunkowanie lub dedykowanie specjalnej puli środków w ramach np. rocznych programów współpracy na wsparcie przedsięwzięć realizowanych w obszarze rewitalizacji, służących rozwiązaniu problemów tego obszaru);
- działania wynikające z opisanych niżej rekomendowanych instrumentów lub zmian w istniejących regulacjach dotyczących planowania przestrzennego;
- różnego rodzaju działania związane z procesem komunikacji społecznej, aktywizacji, promocji, o których mowa w rozdziale: „Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji”, w tym opisanych jako kierunki działań: 1.3.1. Zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych; 1.3.2 System informowania potencjalnych beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji.

Odnosząc się do pozostałych kierunków działań przyjętych dla Programu zakłada się potrzebę realizacji następujących rodzajów przedsięwzięć:

- Niwelowanie dysproporcji szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej:
Poczynając od analizy potrzeb i podaży istniejących usług w tym zakresie, poprzez stworzenie systemu informacji i wsparcia mieszkańców obszaru rewitalizacji w dostępie do usług rehabilitacyjnych, w tym poprzez odpowiedni system gospodarowania posiadanymi zasobami lokalowymi Gminy pod kątem lokowania tego typu usług.
- Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy:
Poczynając od analizy stanu istniejącej oferty, przez analizę potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i przedsiębiorców oraz stworzenie systemu koordynacji usług świadczonych przez różne podmioty publiczne, społeczne i gospodarcze; rozwój oferty kompleksowego wsparcia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym przede wszystkim mieszkańców podobszaru Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa.
- Zapewnienie doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia młodzieży z obszaru rewitalizacji, w tym projektów nastawionych na promocję postawy aktywnej w życiu zawodowym i społecznym, kształtujących elastyczne podejście do własnej kariery i wyboru ścieżki zawodowej

- Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i przedsiębiorcami jako autorytetami i wzorcami
Poprzez: wizyty u lokalnych przedstawicieli biznesu, osób pełniących zawody zaufania społecznego; stworzenie platformy spotkań młodzieży i lokalnych autorytetów – szczególnie w podobszarach Kolonia Rospontowa i Kolonia Stella; realizację projektów edukacyjnych i kulturalnych ukazujących tradycje przemysłowe i gospodarze oraz dziedzictwo obszaru rewitalizacji i Chrzanowa w tym zakresie.
- Działania na rzecz rozwoju usług społecznych, w tym usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz tworzenie i wdrażanie form opieki nad dziećmi osób chcących powrócić na rynek pracy:
Poszerzenie oferty opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym, także z udziałem podmiotów prywatnych.
- Projekty realizujące cele zorientowane na wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji w postaci:
Projektów tzw. miękkich /społecznych takich jak: programy stypendialne dla zdolnych uczniów zamieszkujących podobszary rewitalizacji; organizację oferty zajęć pozalekcyjnych służących rozwijaniu indywidualnych talentów dzieci i młodzieży zamieszkującej podobszary rewitalizacji; ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego (np. zajęcia wyrównawcze, wsparcie psychologiczne);
- Projekty związane z rozbudzaniem aktywności społecznej i ciekawości poznawczej dzieci i młodzieży poprzez następujące działania:
Organizowanie i promocja imprez kulturalnych i sportowych oraz zajęć edukacji pozaszkolnej i kulturalnej dla dzieci zamieszkujących podobszary rewitalizacji
Organizowanie spacerów badawczych, warsztatów i spotkań dla dzieci i młodzieży związanych z tematyką rewitalizacji
Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez organizację konkursów tematycznych
Organizowanie form prewencji i promocji zachowań prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży.

Z perspektywy aktywizacji lokalnej społeczności każdego z podobszarów rewitalizacji, istotne będą projekty służące:

- ściślejszemu powiązaniu aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców, czego przykładem jest projekt Muzeum w Chrzanowie;
- organizacji tzw. eventów dla mieszkańców w postaci np.: świąt osiedla, ulicy, podwórka, powiązanych z działaniami na rzecz tworzenia sieci współpracy i samopomocy mieszkańców;
- zapewnienie systemów kształcenia i szkolenia dostosowanego do potrzeb lokalnego rynku pracy, wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy oraz systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego dla osób chcących uruchomić działalność gospodarczą, we współpracy z Powiatem Chrzanowskim;
- Stworzenie systemu informacji i promocji ekonomii społecznej oraz wsparcia tworzenia i działania spółdzielni socjalnych w obszarze rewitalizacji, w tym w celu zwiększenia dostępności do usług

Zestawienie skonkretyzowanych przedsięwzięć uzupełniających, wypracowanych na etapie konsultacji społecznych projektu GPR, zawiera Załącznik nr 3.

VIII. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Komplementarność polega na uzupełnianiu się projektów i zapobieganiu ich powielaniu. Dzięki temu można założyć, że efekty podejmowanych działań będą wzmocnione, a środki wydatkowane bardziej racjonalnie. „Zapewnienie komplementarności interwencji podejmowanych w ramach różnych polityk

i finansowanych z różnych źródeł jest ważnym czynnikiem stanowiącym o sukcesie w osiągnięciu celów rozwojowych regionu. Dzięki komplementarności możliwe jest przyczynienie się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów.²

Komplementarność projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wymogiem koniecznym dla uzyskania wsparcia projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności:

- **przestrzennej** (projekty rewitalizacyjne mają służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (nie projekty punktowe, w pojedynczych miejscach) oraz by poszczególne projekty wzajemnie się dopełniały przestrzennie i by zachodziła między nimi synergia;
- **problemowej** (konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/ przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach tj. społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym, środowiskowym; ważne jest także określenie pożądanego stanu do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne)
- **proceduralno-instytucjonalnej** (zaprojektowanie systemu zarządzania programem dla lepszej współpracy podmiotów)
- **międzyokresowej** (możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 np. o charakterze infrastrukturalnym projektami komplementarnymi np. o charakterze społecznym, realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020)
- **źródeł finansowania** (w kontekście polityki spójności 2014-2020 oznacza to, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania; ale to także umiejętność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania)

Po pierwsze, komplementarności podejmowanych działań w Chrzanowie służyło wyznaczenie obszaru rewitalizacji na podstawie kryteriów społecznych, przestrzennych i gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów społecznych (por.: Załącznik nr 1).

Po drugie, w kontekście komplementarności projektów w różnych wymiarach, przedstawionych wyżej, istotne znaczenie ma proces i procedura tworzenia projektów rewitalizacyjnych. Zadaniem Pełnomocnika ds. Rewitalizacji jest m.in. pomoc dla wnioskodawców związana z poszukiwaniem partnera do realizacji projektu tak, aby planowane przedsięwzięcia stały się dla siebie komplementarne. Wdrażanie GPR oparte być musi współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością podobszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami. Wypracowywanie projektów z udziałem lokalnej społeczności i z pomocą Pełnomocnika ds. Rewitalizacji (opisane w: Procedura przygotowywania projektów) służyć ma właśnie zapewnieniu wielowymiarowej spójności. Założona dla Chrzanowa procedura naboru oraz karta projektu gwarantują konieczność wskazania, że projekt realizuje cele komplementarne lub ma inny komplementarny wobec siebie projekt. Po złożeniu w określonym terminie kart projektu, odbywa się ich analiza. Komitet Rewitalizacji oraz Pełnomocnik ds. Rewitalizacji odpowiadają za badanie komplementarności przedstawionych propozycji projektów. W toku wypracowywania projektów oraz naborów szczególna rola Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, Komitetu Rewitalizacji i Wnioskodawców przypadnie w zakresie określenia mechanizmów finansowania interwencji z uwzględnieniem zróżnicowanych źródeł finansowania, gwarantujących efektywność realizacji GPR.

Udział różnych grup interesariuszy został zapewniony na etapie opracowywania GPR poprzez: spotkania konsultacyjne, spotkania warsztatowe, debaty publiczne oraz uspołecznienie przygotowania

² Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Kraków, marzec 2015. Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 240/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 marca 2015 r. https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/1583/RPO_WM_10032015.pdf. s.266.

diagnozy (ankiety dla osiedli, ankiety dla mieszkańców; otwarty proces naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych). Wpływa to na zapewnienie komplementarności tak przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i szeroko rozumianych działań interesariuszy.

Także założony system zarządzania rewitalizacją, obejmujący wszystkie cztery funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie, motywowanie i kontrolę (w rozumieniu monitoringu i ewaluacji) wskazany w dalszej części GPR ma gwarantować komplementarność działań wewnętrznych jednostek Gminy i Urzędu Miejskiego w Chrzanowiu m.in. poprzez:

- rozpoznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenie do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami – w tym poprzez działanie Komitetu Rewitalizacji oraz ścisłą współpracę z Radami Osiedli,
- Zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, poprzez zaawansowane formy partycypacji społecznej, w tym otwarte nabory projektów oraz warsztaty projektowe, wizyty studyjne i spacerowe badawcze w podobszarach rewitalizacji,
- Wspieranie inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, w tym w ramach odpowiednich zmian w regulacjach dotyczących np. programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, tak aby nadać priorytet inicjatywom o charakterze rewitalizacyjnym, skierowanym do społeczności podobszarów.

Wśród instrumentów partnerstwa i zapewnienia komplementarności wykorzystywanych przez władze miasta, w tym podmiot zarządzający, wymienić należy:

- działania w zakresie nadzoru i wsparcia wypracowania oraz promocji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych oraz koordynację działań promocyjnych poszczególnych projektodawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- konferencje, spotkania z przedstawicielami instytucji finansowych w celu poszukiwania komplementarnych źródeł finansowania przedsięwzięć i GPR jako całości;
- stworzenie w ramach polityki gminy oferty dla instytucji finansowych i inwestorów pragnących zainwestować w obszarze rewitalizacji;
- organizację wizyt studyjnych dla potencjalnych inwestorów i instytucji mogących współfinansować rewitalizację obszaru;
- konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizowanych organizowane przez władze miasta lub pod ich patronatem, uwzględniające w kryteriach oceny potrzebę zapewnienia komplementarności przestrzennej i problemowej.

W ramach oceny i monitoringu realizacji GPR (por. rozdział: System monitoringu i oceny), będą prowadzone analizy i badania wdrażane z udziałem partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców, które obejmować mogą:

- prowadzenie badań opinii wśród mieszkańców, w tym obszaru rewitalizacji,
- prowadzenie badań opinii beneficjentów dotyczących wdrożenia, realizacji, efektów MPRK i realizowanych w jego ramach projektów,
- przygotowywanie raportów z wyników procesu ewaluacji MPRK,
- przygotowywanie raportów i sprawozdań z realizacji przyjętego planu promocji.

Komplementarność międzyokresowa zapewniona jest poprzez kontynuację działań rewitalizacyjnych prowadzonych od roku 2004, co dotyczy kolejnych etapów rewitalizacji IV, VI i VII zgłoszonych do realizacji w okresie 2014-2020, a planowanych w poprzednich programach rewitalizacji (por. rozdz. Geneza opracowania GPR).

Zapewniona jest komplementarność źródeł finansowania poprzez projekty podstawowe, dla których przewidziano finansowanie ze środków zarówno publicznych (krajowych i zagranicznych), jak i prywatnych.

GPR zapewnia komplementarność problemową i przestrzenną oraz kompleksowość podejmowanych interwencji: ujmuje zarówno aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe celów i działań rewitalizacyjnych:

- w programie wskazano powiązania wymienionych aspektów z celami szczegółowymi i kierunkami działań;
- w Załączniku nr 2. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przedstawiono powiązania każdego z projektów z odpowiadającym mu celem szczegółowym programu;

Przedsięwzięcia i projekty ujęte w GPR wzajemnie się dopełniają, zapewniając efektywne oddziaływania na cały obszar rewitalizacji. Planowane przedsięwzięcia nie niosą za sobą ryzyka niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna oraz przenoszenie problemów na inne obszary. Kwestie eliminowania zjawiska gentryfikacji podniesione są do rangi celów głównych programu, mając na uwadze integrację społeczności lokalnych i zapobieganie odpływowi mieszkańców. Założenia w zakresie polityki przestrzennej Miasta zapewniają uwzględnianie celów rewitalizacji przy podejmowaniu decyzji. Spójność polityki Miasta w tym zakresie gwarantuje skuteczność GPR.

IX. Indykatywne ramy finansowe z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł

Ze względu na przyjętą procedurę opracowywania projektu GPR i założenia dotyczące konsultacji społecznych i procesu wypracowywania i naboru projektów rewitalizacyjnych, przedstawiony w projekcie GPR plan finansowy ma charakter ramowy i może być zaktualizowany i uszczegółowiony w przyszłości. Ramy finansowe Programu przedstawiono w Załączniku nr 3 do niniejszego Programu.

X. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

GPR jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych i przestrzennych (infrastrukturalnych i środowiskowych). Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju³ wskazują, że prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte muszą być na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością terenów zdegradowanych, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz pracach Komitetu Rewitalizacji. Udział społeczności, przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polega na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu,
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, op. cit.

W realizacji GPR i samego procesu rewitalizacji podstawową rolę w budowaniu relacji z interesariuszami oraz w inicjowaniu współpracy pomiędzy sektorami odgrywają władze miejskie i wyznaczony podmiot zarządzający. Włączeniu różnych grup interesariuszy służyć powinien proces komunikacji społecznej, którego adresatami winni być:

- Komitet Rewitalizacji;
- społeczność lokalna (wspólnota mieszkańców), z uwzględnieniem specyficznych narzędzi kierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz kierowanych do mieszkańców pozostałych obszarów miasta i gminy;
- beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu;
- partnerzy społeczno-gospodarczy, organizacje pozarządowe, zawodowe, samorządy gospodarcze;
- właściwe władze publiczne (władze regionalne, administracja rządowa szczebla wojewódzkiego, władze publiczne gmin i powiatów sąsiedzkich, władze publiczne miast i gmin partnerskich);
- media (prasa, radio, telewizja o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim oraz media elektroniczne).

Proces komunikacji społecznej powinien mieć charakter interaktywny, ale co najmniej dwukierunkowy, tzn. pozwalać odbiorcom przekazów na formułowanie informacji zwrotnych i własnych opinii.

W odniesieniu do celów kierunkowych GPR przyjęć należy trzy kierunki działań informacyjnych i promocyjnych:

- zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych;
- skuteczne informowanie potencjalnych projektodawców i beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji;
- podniesienie świadomości opinii publicznej o przebiegu realizacji i rezultatach rewitalizacji.

Wśród proponowanych instrumentów komunikacji społecznej znajduje się:

- odpowiednie prawne i organizacyjne określenie sposobu działania, zadań i kompetencji Komitetu Rewitalizacji wraz z procesem informacji publicznej w tym zakresie;
- stworzenie w ramach oficjalnego portalu Chrzanowa e-One Stop Centre (elektronicznego Centrum Jednej Wizyty), pozwalającego na uzyskanie aktualnej informacji dot. procesu rewitalizacji oraz podobszarów rewitalizacji w zakresie:
 1. działalności podmiotu zarządzającego i Komitetu Rewitalizacji
 2. możliwości inwestowania,
 3. ofert dzierżawy, najmu lokali użytkowych lub poddzierżawy, podnajmu lokalu lub pomieszczeń, w powstających lub modernizowanych w ramach Programu powierzchniach publicznych i użytkowych,
 4. planowanych prac i ich przebiegu,
 5. akcji informacyjnych, procesów konsultacyjnych, akcji promocyjnych i wizerunkowych obszaru,
 6. informowania o warunkach włączenia się do GPR z nowymi działaniami i projektami, potencjalnych partnerów do projektu (prowadzenie bazy partnerów),
 7. możliwości pozyskania środków na projekty związane z celami rewitalizacji,
 8. przetargów i konkursów ofert organizowanych w ramach realizacji Programu.

Do obowiązków podmiotu zarządzającego należy inicjowanie i organizowanie dyskusji publicznej związanej z istotnymi fazami procesu rewitalizacji bądź zmianami mogącymi wpłynąć na jego realizację (np. przyjęcie nowych wytycznych, przystąpienie do tworzenia założeń na kolejny okres programowania, monitoring i ocena) z udziałem: przedstawicieli władz miejskich, Komitetu Rewitalizacji, przedstawicieli administracji regionalnej, instytucji uczestniczących w realizacji polityki regionalnej oraz innych zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych (przedstawicieli organizacji pozarządowych, nauki, kultury, biznesu, samorządów zawodowych, itp.) – z wykorzystaniem instrumentów konsultacji społecznych i udziału mieszkańców wypracowanych w

dotychczasowej praktyce działania Urzędu Miejskiego w Chrzanowie (spotkania/debaty publiczne, konkursy, badania społeczne (ilościowe i jakościowe), festyny, imprezy integracyjne, gremia opiniodawczo-doradcze).

Wśród instrumentów partnerstwa podmiot zarządzający wykorzystać winien:

- przygotowanie i bezpośrednie realizowanie planu partycypacji społecznej i promocji w partnerstwie z Komitetem Rewitalizacji;
- działania w zakresie nadzoru i wsparcia wypracowania oraz promocji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych oraz koordynację działań promocyjnych poszczególnych wnioskodawców,
- działania edukacyjne, szkolenia i seminaria dla podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji,
- konferencje, spotkania z przedstawicielami instytucji finansowych,
- stworzenie w ramach polityki Gminy oferty dla instytucji finansowych i inwestorów pragnących zainwestować w obszarze rewitalizacji,
- organizację wizyt studyjnych dla potencjalnych inwestorów i instytucji mogących współfinansować rewitalizację obszaru.

Wśród działań skierowanych do społeczności lokalnej można wykorzystać następujące instrumenty promocyjne, realizowane we współpracy z Komitetem Rewitalizacji:

- festyny, święta ulicy/osiedla,
- konkursy dla mieszkańców, dzieci i młodzieży,
- konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizowanych, organizowane przez Burmistrza Miasta bądź pod jego patronatem,
- konkursy w mediach (plastyczne, fotograficzne, dla wspólnot mieszkaniowych, inwestorów),
- uroczystości związane z zakończeniem realizacji projektów.

W ramach oceny i monitoringu realizacji GPR, będą prowadzone analizy i badania, wdrażane z udziałem partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców, które obejmować mogą:

- monitoring odwiedzin stron internetowych dedykowanych GPR, przygotowywanie raportów z forum mieszkańców,
- prowadzenie badań opinii wśród mieszkańców, w tym obszaru rewitalizacji,
- prowadzenie badań opinii beneficjentów i wnioskodawców, dotyczących wdrożenia, realizacji, efektów GPR i realizowanych w jego ramach projektów,
- przygotowywanie raportów z wyników procesu ewaluacji GPR,
- przygotowywanie raportów i sprawozdań z realizacji przyjętego planu promocji.

Wybór konkretnych instrumentów współpracy oraz promocji uzależniony będzie od możliwości organizacyjnych i finansowych podmiotu zarządzającego i uwzględnić powinien doświadczenia Gminy Chrzanów w tym zakresie.

Działania i instrumenty wskazane powyżej znajdują swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w systemie celów i kierunków działań przyjętych w niniejszym Programie (patrz rozdział: Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa).

XI. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania GPR, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania Programem w przyjętym przez Gminę Chrzanów systemie zarządzania w ogóle.

GPR zawiera system zarządzania procesem rewitalizacji. Wśród struktur organizacyjnych biorących udział w realizacji Programu Rewitalizacji, wymienić należy dwa typy podmiotów:

- podmioty wykonawcze, czyli jednostki realizujące poszczególne zadania (projekty ujęte w Programie),
- podmioty zarządzające, czyli jednostki nadzorujące oraz koordynujące wdrożenie Programu, jako całości, a przy tym prowadzące monitoring i ocenę programu.

Dla określenia systemu wdrażania samego GPR kluczowe znaczenie mają **podmioty zarządzające**, do których zaliczyć należy następujące struktury bezpośrednio zaangażowane w zarządzanie Programem:

- organy gminy, powołane do zarządzania samorządem gminnym, na podstawie ustawowego umocowania (Rada Miejska, Burmistrz Gminy Chrzanów),
- Urząd Miejski i jego komórki organizacyjne, zespoły zadaniowe wyodrębnione ze struktury Urzędu lub gminne jednostki poza strukturą Urzędu Miejskiego, działające na podstawie Statutu Gminy Chrzanów i regulaminu organizacyjnego,
- specjalny podmiot zarządzający Programem,
- Komitet Rewitalizacji.

Rola organów Gminy w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji

Niezbędna i szczególna rola w zarządzaniu Programem przypada **organom Gminy** i polega na jego: ukierunkowaniu, uchwaleniu, kontrolowaniu i ocenie z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju. Ma to generalne znaczenie w związku z wagą realizacji Programu dla uszczegółowienia i wcielania w życie instrumentów rozwoju Gminy, pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

Do wyłącznych kompetencji Rady Miejskiej należą:

- uchwalenie GPR, jego aktualizacja z własnej inicjatywy lub na wniosek Burmistrza Gminy Chrzanów, w tym wyznaczanie lub aktualizacja w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- wprowadzanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w GPR, służących realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);
- uchwalanie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia oraz uchwały w sprawie miejscowego planu rewitalizacji;
- podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji i innych działań dotyczących tej strefy;
- nadzór nad realizacją GPR przez Burmistrza Gminy Chrzanów;
- delegowanie na rzecz Burmistrza Gminy Chrzanów prawa do wprowadzania operacyjnych modyfikacji elementów wykonawczych GPR dotyczących harmonogramu realizacji projektów;
- inne kwestie zastrzeżone przez ustawy.

Do kompetencji Burmistrza Chrzanowa należy:

- przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji oraz sporządzenie projektu GPR;
- występowanie do różnych instytucji i organów administracji z prośbą o zaopiniowanie projektu GPR, jeśli to wymagane obowiązującymi przepisami prawa;
- przeprowadzanie konsultacji społecznych;

- zwracanie się o udostępnianie informacji do analiz i diagnozy do odpowiednich podmiotów;
- realizacja zapisów GPR, m.in. poprzez wyznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie GPR i nadzór nad jego działalnością oraz zapewnienie i uwzględnienie w planach budżetowych finansowania zadań ujętych w Programie, zgodnie z założonym udziałem Gminy Chrzanów;
- sporządzenie projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniający ustalenia uchwalonego GPR;
- wnioskowanie do Rady Miejskiej o podjęcie uchwały w sprawie realizacji na obszarze specyficznych instrumentów przewidzianych przez obowiązujące akty prawne w zakresie rewitalizacji (np. ustalenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji, Miejscowego Planu Rewitalizacji);
- wdrażanie określonych uchwałami Rady Miejskiej instrumentów rewitalizacji;
- realizacja zadań związanych z procesami monitoringu, oceny i modyfikacji GPR (zgodnie z zapisami poniżej);
- prowadzenie analiz (służących ocenie aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji) oraz pozyskiwanie niezbędnych danych;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji z udziałem przedstawicieli jednostek miejskich oraz reprezentantów innych instytucji publicznych a także z udziałem partnerów społecznych i gospodarczych; zapewnienie obsługi organizacyjnej Komitetu Rewitalizacji;
- inne kwestie zastrzeżone przez ustawy.

Rola podmiotu zarządzającego – Pełnomocnik ds. Rewitalizacji

Ze względu na zintegrowany charakter GPR oraz potrzebę współpracy z lokalnymi partnerami, szczególne znaczenie ma struktura organizacyjna i model funkcjonowania podmiotu zarządzającego Programu i szerzej procesu rewitalizacji.

W związku z tym, że wdrażanie GPR wymaga podejmowania szerokiego wachlarza różnorodnych działań o charakterze wykonawczym, z założenia powinno stanowić wyłączone zadanie określonej jednostki – podmiotu zarządzającego (określany bywa mianem operatora lub zarządcy).

Wśród zadań podmiotu zarządzającego znajdują się takie elementy procesu zarządzania rewitalizacją, jak:

- kontynuacja procesu planowania,
- realizacja Programu, w znaczeniu koordynacji i animowania działań Gminy oraz Partnerów, w kierunku przestrzegania zasad wdrożenia, wymagań wewnętrznych (Gminy) i zewnętrznych (wytyczne UE, ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego i Województwa Małopolskiego w odniesieniu do Regionalnego Programu Operacyjnego), a także spójności Programu,
- organizacja procesu upowszechnienia GPR i komunikacji społecznej (organizacje pożytku publicznego, przedsiębiorcy, spółdzielnie mieszkaniowe, struktury partnerstwa publiczno – prywatnego),
- monitoring realizacji GPR,
- sprawozdawczość i wewnętrzna ocena efektów GPR.

Podmiot zarządzający powinien dysponować mechanizmami motywacyjnymi, mogącymi zainteresować użytkowników i potencjalnych inwestorów, a także pozwalającymi wzmacniać wiarygodność GPR i wykazywać inwestorom ich interes w przystąpieniu do niego. Do zakresu jego **zadań zalicza się działania**, wymagające szerokiej wiedzy i doświadczenia w zakresie:

- wymagań Unii Europejskiej w odniesieniu do wspierania rozwoju regionalnego w kwestiach: sposobów finansowania programów rewitalizacji, zasad udziału poszczególnych partnerów, a także wymogów unijnych i krajowych dotyczących sfery zamówień publicznych,
- przygotowywania biznes-planów i studiów wykonalności projektów pod kątem RPO WM 2014-2020 i/lub innych źródeł finansowania,
- koordynacji publicznych i prywatnych programów inwestycyjnych wraz i ich finansowaniem i wdrażaniem,

- animowania partnerstwa różnych podmiotów, a w tym: ich identyfikacji, określania grup interesów, zarządzania konfliktami interesów i ich usuwania, prowadzenia mediacji i dochodzenia do konsensusu,
- zarządzania kwestiami społecznymi, dotyczącymi: przesiedleń, współpracy z pracownikami służb socjalnych, współpracy między różnymi partnerami rynku mieszkaniowego w sektorze socjalnym,
- problematyki badań społecznych,
- problemów bezrobocia i marginalizacji społecznej oraz włączania się w programy zatrudnienia bezrobotnych.

Ze względu na realizację zasady partnerstwa zadania podmiotu zarządzającego, obejmować powinny:

- utrzymywanie stałych kontaktów z jednostkami wdrażającymi GPR, w tym z partnerami społeczno-gospodarczymi,
- monitorowanie zadań realizowanych przez podmioty objęte Programem,
- pomoc w przygotowaniu i promocji projektów partnerów.

Znaczny ciężar realizacji procesu rewitalizacji i samych projektów spoczywa na samorządzie gminnym, zgodnie z polityką Gminy Chrzanów realizowaną od lat oraz w zgodzie systemem prawnym Państwa, określającym rewitalizację jako jedno z zadań własnych gmin. Gmina Chrzanów podjęła już wiele działań związanych z planowaniem, zarządzaniem i realizacją procesu rewitalizacji miejskiej. Pomimo udziału partnerów społeczno-gospodarczych przyjęto zatem, iż rolę operatora pełnić powinny podmioty publiczne z uwzględnieniem roli konsultacyjno-opiniotwórczej Komitetu Rewitalizacji.

Szeroki zakres działań tego podmiotu, opisany powyżej, wymaga wyznaczenia podmiotu zarządczego o sformalizowanej strukturze. Istniejącą praktyką jest powoływanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji ze wskazaniem wydziału (innej komórki Urzędu i/ lub zespołu zadaniowego), który będzie wspierał go w wykonywaniu tych zadań. Burmistrzowi Gminy Chrzanów pozostawia się zakres przekazanych w drodze upoważnienia Pełnomocnikowi zadań.

Ze względu na zakres kompetencji i zadań jednostką wspierającą Pełnomocnika ds. Rewitalizacji (powoływanego przez Burmistrza spośród Zastępców Burmistrza lub urzędu) powinien stać się Wydział Funduszy Pomocowych i Inwestycji. Ze względu na szerokie spektrum działań składających się na proces rewitalizacji, powołać należy dodatkowo, jako wsparcie merytoryczne i doradcze międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji.

Międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji

W celu koordynacji działań Gminy w zakresie rewitalizacji rekomenduje się powołanie w strukturze Urzędu Miejskiego stałego zespołu ds. rewitalizacji o interdyscyplinarnym charakterze w skład którego wejść powinni przedstawiciele następujących komórek Urzędu:

- Wydział Funduszy Pomocowych i Inwestycji,
- Biuro Promocji i Rozwoju Gminy,
- Wydział Spraw Społecznych,
- Wydział Architektury i Urbanistyki.

Do głównych zadań zespołu należeć będzie:

- koordynacja pracy wydziałów merytorycznych i gminnych jednostek organizacyjnych w zakresie aktualizacji i realizacji GPR,
- koordynacja pracy w zakresie przygotowywania projektów rewitalizacyjnych,
- udział w procesie monitoringu i ewaluacji projektów i samego GPR,
- dostarczanie niezbędnych danych i informacji Pełnomocnikowi ds. Rewitalizacji niezbędnych w procesie planowania, wdrażania oraz ewaluacji GPR .

Komitet Rewitalizacji

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagana jest m.in. realizacja, wynikającej z art. 5 ust. 1 unijnego rozporządzenia nr 1303/2013⁴, zasady partnerstwa, polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Komitet Rewitalizacji (Komitet, KR) to ustawowo określona, formalna struktura zapewniająca współdziałanie organów gminy, mieszkańców i interesariuszy z obszaru rewitalizacji. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele:

- wybrani przez Radę Miejską,
- wskazani przez Burmistrza Gminy Chrzanów,
- przedstawiciele interesariuszy (mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i in.).

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza. Po uchwaleniu GPR, decyzję o składzie i zasadach działania KR podejmuje, w drodze uchwały, Rada Miejska w Chrzanowie (w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia GPR). Podjęcie uchwały poprzedzone zostanie konsultacjami społecznymi.

Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie współpraca z Gminą Chrzanów podczas realizacji i monitorowania GPR oraz udział w procesie aktualizacji Programu. Celem Komitetu jest przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na obszarze rewitalizacji oraz udział w monitoringu i ewaluacji GPR. Komitet pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza Miasta, w tym dla Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. Do jego podstawowych zadań należeć będzie opiniowanie:

- projektu GPR oraz planowanych zmian i modyfikacji Programu w tym udział w ocenie zgłaszanych projektów rewitalizacyjnych,
- projektów dokumentów programowych Gminy Chrzanów oraz aktów planistycznych, związanych z problematyką rewitalizacji tj. projektów uchwał o ustanowieniu specjalnych instrumentów rewitalizacji wynikających z obowiązujących aktów prawnych,
- sprawozdań, raport z monitoringów i ewaluacji GPR oraz projektów rewitalizacyjnych.

Komitet Rewitalizacji brać będzie udział w działaniach promocyjnych i *Public Relations*. Na wszystkich etapach realizacji GPR (od opracowywania uchwał realizujących Program, poprzez proces realizacji aż po monitoring i ocenę) Komitet prowadzi współpracę z organami gminy.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewni Burmistrz Gminy Chrzanów. Do zadań Burmistrza w związku z powołaniem Komitetu Rewitalizacji, należy zapewnienie odpowiedniej koordynacji działania Komitetu z innymi gminnymi komisjami stałymi i doradczymi. W przypadku, gdy Komitet Rewitalizacji zajmuje stanowisko w drodze głosowania, przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym gminnych osób prawnych, nie biorą udziału w głosowaniu, jeżeli dotyczy ono projektów dokumentów, których opracowanie jest Burmistrza. Za udział w pracach komitetu nie przewiduje się wynagrodzeń ani diety.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Procedura przygotowywania projektów

W celu zaktywizowania społeczności lokalnej i wypracowania kompleksowych interwencji służących rozwiązaniu zdiagnozowanych problemów, konieczne jest włączenie mieszkańców w proces wypracowywania projektów rewitalizacyjnych. Tworzenie projektu może się odbywać z wykorzystaniem różnych form konsultacji społecznych np.: spotkań, debat, warsztatów, spacerów studyjnych, wywiadów, z wykorzystaniem grup przedstawicielskich lub w formule zbierania pomysłów ustnych i pisemnych. Inicjowanie procesu wypracowywania przedsięwzięć społecznych musi w początkowym etapie wdrażania GPR uwzględniać wsparcie i pomoc służb miejskich oraz Komitetu Rewitalizacji.

Ze względu na konieczne wsparcie władz Gminy dla beneficjentów i wnioskodawców GPR, rekomenduje się opracowanie procedury przygotowywania projektów, która określi zakres wymagań wobec projektów i wnioskodawców oraz zakres wsparcia, które można przy przygotowywaniu projektów otrzymać ze strony Urzędu Miejskiego w Chrzanowie.

Proponuje się, aby procedura obejmowała trzy etapy przygotowywania projektów rewitalizacji:

- Inicjowanie projektu.
- Opracowanie zarysu projektu.
- Planowanie projektu.

Inicjowanie projektu

Inicjowanie projektów rewitalizacji jest jednym z zadań: Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, Komitetu Rewitalizacji. Z inicjatywą projektu może wystąpić także podmiot zewnętrzny, w tym osoba prywatna. Inicjator przedstawia swoją propozycję na piśmie Pełnomocnikowi ds. Rewitalizacji, który przekazuje ją Komitetowi do zaopiniowania.

Zarys projektu

Po przedstawieniu inicjatywy projektu jego pomysłodawca, z pomocą Komitetu Rewitalizacji i Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, w drodze diagnozy, analiz oraz konsultacji opracowuje dokument „Zarys projektu”. Zarys projektu opracowany przez inicjatora bez udziału KR i Pełnomocnika poddawany jest jego wstępnej weryfikacji przez międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji a następnie przez KR. Niezbędne informacje, które musi zawierać dokument, obejmują takie elementy, jak:

- nazwa projektu;
- wnioskodawca;
- kierownik projektu, zespół projektowy;
- cele projektu;
- główne produkty i rezultaty projektu;
- ogólny zakres projektu;
- rezultaty realizacji projektu;
- przewidywane trudności w realizacji projektu;
- nawiązanie do spójności ze strategią i polityką Gminy Chrzanów;
- formuła realizacji projektu;
- źródła finansowania projektu;
- szacunkowe koszty realizacji projektu;
- wstępny i ogólny harmonogram.

Zweryfikowany pozytywnie przez KR „Zarys projektu” pozwala na rozpoczęcie etapu planowania projektu. Zarys projektu może być, a jeśli KR w swojej opinii stwierdzi taką potrzebę – musi być, poddany procesowi konsultacji społecznych (w określonym w opinii zakresie). Konsultacje społeczne organizuje Pełnomocnik ds. Rewitalizacji w partnerstwie z wnioskodawcą.

Planowanie projektu

Planowaniem projektu zajmuje się kierownik projektu wraz z zespołem projektowym, przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym pełnomocnika ds. rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne inicjowane

przez jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki organizacyjne Gminy są planowane, a następnie wdrażane przez pracowników tych jednostek.

Na etapie planowania kierownik projektu wraz z zespołem projektowym poszerza założenia zarysu projektu o:

- zakres rzeczowy projektu;
- harmonogram projektu;
- zakres dopuszczalnych zmian w projekcie;
- plan komunikacji i promocji;
- budżet projektu z uwzględnieniem źródeł finansowania;
- określenie wstępnych ryzyk projektu.
- analizę kosztów i korzyści projektu;
- analizę wykonalności organizacyjnej i prawnej (w tym plan zarządzania zespołem oraz założenie dotyczące zarządzania i utrzymania efektów projektu).

W wyniku tych działań opracowana zostaje „Karta projektu rewitalizacyjnego”, będąca podstawą do rozpoczęcia procedury ujęcia projektu w wykazie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz opracowywania wniosków o (do)finansowanie czy innych dokumentów wymaganych przez konkretną instytucję finansującą (jak np. biznesplan, studium wykonalności, ocena skutków).

XII. System monitoringu i oceny.

Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji

Celem ewaluacji jest ocena jakości, skuteczności i spójności podejmowanych działań rewitalizacyjnych. Ocena udziela odpowiedzi na pytanie o celowość/trafność i wartość dodaną interwencji planowanej, przeprowadzanej lub zakończonej. Wyniki oceny należy wykorzystywać w celu jak najlepszego dopasowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz najbardziej efektywnego wydatkowania środków. Determinantą procesu ewaluacji jest dostępność danych i terminowość raportowania przez podmioty zaangażowane w system zarządzania GPR. W ramach oceny bada się sam Program oraz jego efekty długotrwałe, czyli oddziaływania. Wiąże się ona zatem ściśle z monitoringiem.

Ocena przed realizacją programu (ocena ex-ante)

Celem oceny *ex-ante* jest dostarczenie danych dla przygotowania (aktualizacji) Programu, dzięki oparciu się na doświadczeniach z ubiegłych okresów programowania (wynikach oceny *ex-post*). Zakłada się, iż organizowanie kolejnych ocen *ex-ante* wiązać się będzie z aktualizacją Programu, wynikającą z kolejnych okresów programowania oraz należeć będzie do obowiązków Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. Ocena projektu Gminnego Programu Rewitalizacji należy także do kompetencji Komitetu Rewitalizacji, jeżeli został on powołany na tym etapie.

Ocena na zakończenie Programu (ocena ex-post)

Celem oceny *ex-post* będzie określenie długotrwałych efektów wdrożenia GPR, w tym wielkości zaangażowanych środków, skuteczności i efektywności pomocy. Z ewaluacji końcowej wynikać powinny wskazania odnośnie do dalszych kierunków polityki rozwoju Gminy, szczególnie w zakresie zdefiniowania czynników, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania GPR.

Za organizację procesu ewaluacji końcowej odpowiadać powinien Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, działający z upoważnienia Burmistrza Gminy Chrzanów oraz Rada Miejska, jako organ przyjmujący wyniki oceny. Ocenę przeprowadzić powinni niezależni ewaluatorzy.

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji niniejszego Programu, że osiągnięto cele rewitalizacji w nim zawarte, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie GPR w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza Gminy Chrzanów.

Ocena bieżąca (ocena on-going)

Niezależnie od prowadzenia powyżej wymienionych form ewaluacji, bieżącą ocenę GPR inicjować może także Komitet Rewitalizacji, wskazując Burmistrzowi Gminy Chrzanów na taką potrzebę. Przedmiotem oceny bieżącej jest efektywność stosowanych instrumentów i całego systemu wdrażania. GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Chrzanowa

(upoważnionego Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Kryteria oceny GPR

Jako główne kryteria oceny GPR przyjęć należy następujące kryteria:

- Trafność – w jakim stopniu cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetom na danym poziomie analizy, np. na poziomie obszaru rewitalizacji, Gminy, regionu. Trafność jest głównym kryterium przy przeprowadzaniu oceny *ex-ante* i *mid-term*.
- Efektywność – pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, zasobów ludzkich i poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów.
- Skuteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia, zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte.
- Użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie GPR odpowiada potrzebom grup docelowych.
- Trwałość – kryterium pozwalające ocenić, na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem GPR będą trwać po jego zakończeniu. Ma zastosowanie przy ocenie wartości w kategoriach jego użyteczności, w dłuższej perspektywie czasowej.

Monitorowanie celów i efektów rzeczowych

Monitorowanie służy zagwarantowaniu realizacji celów głównych i szczegółowych określonych w Programie (monitoring rzeczowy) oraz odpowiedniej absorpcji środków nań przewidzianych (monitoring finansowy). Mierzeniu postępu realizacji celów oraz ocenie efektywności wdrażania w ujęciu rzeczowym i finansowym służą wskaźniki Programu. Przedstawiony poniżej system monitorowania uwzględnia współfinansowanie projektów ze środków RPO WM na lata 2014-2020.

Z monitoringiem ściśle związana jest sprawozdawczość, obejmująca zbieranie informacji dotyczących wdrażania Programu z uwzględnieniem celów i działań w postaci danych liczbowych, finansowych, wskaźników i innego rodzaju informacji oraz przekazywanie ich odpowiednim podmiotom w określonej formie i terminach dla potrzeb monitorowania celów i efektów rzeczowych.

W założonym systemie zarządzania do podmiotów biorących udział w monitoringu zaliczyć należy w szczególności:

- w odniesieniu do monitoringu GPR:
 - Radę Miejską w Chrzanowie,
 - Burmistrza Gminy Chrzanów,
 - Komitet Rewitalizacji,
 - Pełnomocnika ds. Rewitalizacji wraz z międzywydziałowym zespołem ds. rewitalizacji,
 - Wnioskodawców GPR;
- w odniesieniu do monitoringu projektów ujętych w GPR:
 - Komitet Rewitalizacji,
 - Pełnomocnika ds. Rewitalizacji,
 - Wnioskodawców GPR;
- w odniesieniu do monitoringu projektów otrzymujących wsparcie w ramach środków RPO WM na lata 2014–2020:
 - Instytucję Zarządzającą,
 - Komitet Monitorujący.

Dla osiągnięcia wskaźników niniejszego Programu szczególna rola w procesie monitoringu przypada wnioskodawcom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych ujętych w nim projektów, w tym przygotowywania i przedkładania np. instytucji zarządzającej RPO WM sprawozdań z ich realizacji, w tym w ramach składania wniosków o płatność. Na poziomie monitorowania głównym podmiotem monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników powinien stać się Komitet Rewitalizacji i Pełnomocnik ds. Rewitalizacji z pomocą międzywydziałowego zespołu ds. rewitalizacji, a w odniesieniu do osiągnięcia celów głównych i szczegółowych – Burmistrz Gminy Chrzanów.

Jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego lub jednostki organizacyjne Gminy będą brały bezpośredni udział w monitorowaniu projektów zgłoszonych i zarządzanych przez siebie, tak jak każdy wnioskodawca GPR. Jednym z celów monitoringu jest dostarczanie informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania – na poziomie pojedynczego projektu i całego Programu.

W zależności od charakteru dostarczanych danych monitoring dzieli się na rzeczowy i finansowy. Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu GPR oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitorowanie rzeczowe i finansowe odbywać się powinno na podstawie dostarczanych sprawozdań z realizacji rocznych i końcowych. Sprawozdawczość zakłada bieżący i periodyczny przepływ informacji, co pozwala na weryfikację nieprawidłowości w procesie wdrażania i monitorowania.

Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji GPR wraz z ich sprecyzowaniem

Wskaźniki monitorowania podzielono na kategorie: produktu, rezultatu i oddziaływania. Wszystkie wskaźniki mierzone będą cyklicznie. Częstotliwość pomiaru wskaźników jest uzależniona od kategorii wskaźnika. Bazowym okresem, do którego porównywane są zmiany wskaźników, jest rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęto wdrażanie nowej edycji GPR.

Częstotliwość pomiaru w zależności od kategorii wskaźników i przedmiotu sprawozdawczości przedstawia poniższa tabela.

Tab. 7 Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2014–2020

Przedmiot sprawozdawczości	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki oddziaływania	Podmiot składający sprawozdanie	Podmiot Monitorujący
Projekt	Corocznie lub po zakończeniu projektu	-	Wnioskodawca. Pełnomocnik ds. Rewitalizacji	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji (wszystkie projekty); podmioty wynikające z systemu instytucji finansujących; Komitet Rewitalizacji
Cel kierunkowy	Corocznie	Co najmniej raz na 3 lata	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji	Burmistrz Gminy Chrzanów Komitet Rewitalizacji
Program Rewitalizacji	Corocznie	co najmniej raz na 3 lata	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji lub Burmistrz Gminy Chrzanów	Rada Miejska; Komitet Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Proponuje się następujące rodzaje wskaźników odnoszących się do projektów wdrażających cele GPR.

Tab. 8 Wskaźniki produktu i rezultatu projektów GPR

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
Wskaźniki produktu			
1.	Liczba budynków zrewitalizowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych w obszarze rewitalizacji	szt.	Sprawozdanie wnioskodawcy
2.	Powierzchnia budynków zrewitalizowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych w obszarze rewitalizacji	m ²	
3.	Powierzchnia placów miejskich/ulic/ wewnątrz kwartałów poddana rewitalizacji w obszarze rewitalizacji	m ²	
4.	Ilość wydarzeń: edukacyjnych (w tym: szkoleniowych), kulturalnych (np. spektakli), wystawowych zorganizowanych na Obszarze Rewitalizacji	szt.	
5.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem	os.	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Zródło informacji
6.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub w postaci programów stypendialnych	os.	
7.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wspartych w ramach projektów rewitalizacyjnych	szt.	
8.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	
9.	Liczba przebudowanych / przekształconych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	
Wskaźniki rezultatu			
1.	Liczba odbiorców projektu (np. uczestników imprez)	osoba	Sprawozdanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, opracowane na podstawie sprawozdań wnioskodawców
2.	Liczba osób przeszkolonych	osoba	
3.	Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	etaty	
4.	Liczba nowo powstałych małych i średnich przedsiębiorstw	szt.	
5.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w wyniku realizacji projektów	os.	
6.	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka	os.	
7.	Liczba osób mieszkańców obszaru rewitalizacji pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy	os.	
8.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje	os.	
9.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	szt.	
10.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	

Zródło: opracowanie własne.

Ich oszacowanie na etapie opracowywania Programu możliwe jest tylko w oparciu o informacje zawarte w projektach, zgłoszonych w wyniku otwartego naboru. Uzyskane dane o spodziewanych efektach projektów zawarto w Załączniku nr 2.

Zmiany GPR i modyfikacje systemu wdrażania

W przypadku stwierdzenia, że GPR wymaga zmiany, Burmistrz Gminy Chrzanów występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię Komitetu Rewitalizacji.

Zmiana niniejszego Programu następuje w trybie, w jakim jest on uchwalany. Zmiany w GPR odpowiadają na potrzeby, wynikające z ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu. Przede wszystkim stanowią reakcję na zmiany w otoczeniu Programu (w tym zmiany w obowiązującym systemie prawnym).

Spis tabel

Tab. 1. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów	10
Tab. 2. Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Śródmieście	11
Tab. 3. Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Rospontowa.....	13
Tab. 4. Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Stella	14
Tab. 5. Cele i kierunki działań GPR.....	27
Tab. 6. Cele główne GPR i ich skwantyfikowane wskaźniki	31
Tab. 7. Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2014–2020	69
Tab. 8. Wskaźniki produktu i rezultatu projektów GPR.....	69

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie obszarów zdegradowanych	9
Ryc. 2. Mapa pogładowa granic podobszaru rewitalizacji Śródmieście	10
Ryc. 3. Mapa pogładowa granic podobszarów rewitalizacji Kolonia Stella (z lewej) i Kolonia Rospontowa (z prawej).....	11

Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 1 Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 2 Lista projektów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 3 Indykatywne ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 4 Zestawienie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych (projekty zgłoszone w trakcie konsultacji)

Załącznik nr 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów